

Raziskava o gospodarskem in poslovnem okolju, poslovni etiki in neuradnih plačilih na Slovenskem

Vodja projekta: Petra Oseli

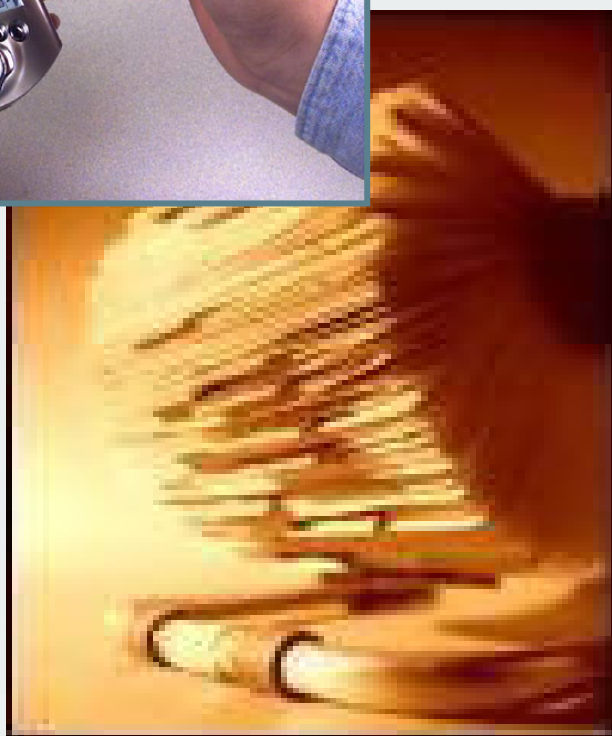
Poročilo pripravili:

Petra Oseli, vodja področja

Mateja Mrkun, asistentka raziskovalka

Direktorica oddelka ad hoc raziskav: Geni Arh

Podatki o izvajalcu raziskave v letu 2006



GfK Gral-Iteo, tržne raziskave d.o.o.

www.gfk.si

www.gfk.com

Petra Oseli, vodja projekta

petra.oseli@gfk.si

Geni Arh, direktorica oddelka ad hoc raziskav

geni.arh@gfk.si

Darko Dujič, direktor

- A** Izhodišča in cilj raziskave
- B** Metodologija in vzorec
- C** Povzetek glavnih ugotovitev
- D** Rezultati raziskave in primerjave z 2002 ter 2004
- E** Rezultati raziskave 2006
(vzorec odraža strukturo populacije)

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE



Izhodišča in cilj raziskave

Izhodišča in cilj raziskave

Izhodišča naročnika:

Komisija za preprečevanje korupcije kontinuirano spremlja stanje poslovne etike in korupcije med slovenskimi podjetji. Raziskava poteka vsake dve leti, in sicer od leta 2002 naprej. Tematika raziskave zajema analizo gospodarskega in poslovnega okolja, poslovne etike in neuradna plačila na Slovenskem. Raziskava zajema samo profitne gospodarske dejavnosti.

Cilj raziskave je ugotoviti:

- kakšno je stanje slovenskega gospodarskega in poslovnega okolja
- poslovna etika
- neuradna plačila
- uspešnost javljanja na javne razpise in razlogi za neuspešnost



GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE



Metodologija in vzorec

Metodologija in vzorec

Metodologija

Spletna anketa s predhodnim telefonskim naborom sodelujočih

- anketiranje je potekalo v času od 8.11.2006 do 11.12.2006



Vzorec

Vzorec vključuje 232 anketirancev (direktorji, finančni direktorji, pomočniki direktorja, namestniki direktorja)

Vzorec je razdeljen glede na velikost podjetij, in sicer

- 107 malih podjetij (od 5 do 49 zaposlenih)**
- 74 srednjih podjetij (od 50 do 249 zaposlenih)**
- 51 velikih podjetij (nad 250 zaposlenih)**



Vzorec anketirancev/podjetij

Funkcija anketiranca v podjetju	Vzorec anketirancev/podjetij	
	Funkcija	Podjetje (%)
	direktor podjetja	24,6%
	vodja računovodstva	22,0%
	finančni direktor	17,7%
	vodja financ	17,2%
	lastnik podjetja	5,6%
	poslovni sekretar	3,0%
	izvršni direktor	2,6%
	računovodja	2,2%
	namestnik direktorja	1,7%
	pomočnik direktorja	1,3%
	član upravnega odbora	0,9%
	vodja splošnega sektorja	0,4%
	vodja marketinga	0,4%
	ostalo	0,4%

Vzorec podjetij po dejavnosti	Vzorec podjetij po dejavnosti	
	Dejavnost	Podjetje (%)
	kmetijstvo, lov	2,9%
	ribištvo	0,2%
	rudarstvo	0,2%
	predelovalne dejavnosti	15,6%
	oskrba z elektriko	0,5%
	gradbeništvo	10,5%
	trgovina	29,3%
	gostinstvo	4,5%
	promet	5,5%
	finančno posredništvo	1,8%
	nepremičnine	29,0%

Raziskava je potekala tretjič zapored. Seznam podjetij, sodelujočih v raziskavi, smo črpali iz IPIS-a (Imenik poslovnih subjektov Republike Slovenije, verzija september 2006). Pri tem smo upoštevali kriterij za izbor podjetij, in sicer, da gre samo za profitno dejavnost. Anketiran je bil vzorec malih, srednjih in velikih podjetij. Struktura anketirancev po velikosti podjetij je enaka strukturi populacije podjetij s profitno dejavnostjo.

Podjetja iz pridobljene baze smo nato kontaktirali po telefonu, pri tem pa je bila naša ciljna oseba znotraj podjetja oseba, ki ima v organizaciji eno izmed vodstvenih funkcij. Predstavili smo jim namen raziskave ter jih prosili, če nam lahko zaupajo svoj elektronski naslov, kamor smo jim nato poslali vabilo za sodelovanje v spletni anketi s povezavo na samo spletno anketo. Raziskava je bila opravljena med 107 malimi podjetji, 74 srednjimi podjetji ter 51 velikimi podjetji.

Zaradi potrebe po primerljivosti podatkov s preteklimi merjenji smo podjetja analizirali ločeno glede na njihovo velikost. Razdelili smo jih v tri skupine po številu zaposlenih, in sicer na mala (5-49 zaposlenih), srednja (50-249) ter velika podjetja (nad 250 zaposlenih). Zaradi primerljivosti podatkov s preteklimi merjenji, ko le-ti niso bili uteženi glede na strukturo v populaciji, rezultati pri primerjavah ne vključujejo rezultatov na celotnem vzorcu.

Rezultati raziskave in primerjave z raziskavama opravljenima v letu 2002 in 2004 so predstavljene v nadaljevanju. V predhodnih raziskavah so bile narejene ankete s pomočjo telefona, pošte, faksa ali elektronske pošte, sedanja raziskava pa izključno z uporabo telefonskega nabora sodelujočih ter nato elektronske pošte. Zaradi uporabe drugačnih metodologij je potrebno rezultate primerjati z določeno mero previdnosti.

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE



Povzetek glavnih ugotovitev

Povzetek glavnih ugotovitev I/III

- Mnenje o pojavu korupcije v Sloveniji, po mnenju slovenskih gospodarstvenikov, sodelujočih v raziskavi, je glede na leto 2004 prisotno v manjši meri, vendar bolj kot v letu 2002. Mnenje o pojavu korupcije temelji primarno na splošnih govoricah ter tudi na medijih in različnih virih.
- Trenutno stanje slovenskega gospodarstva se je izboljšalo, saj ga kot dobro v primerjavi s prejšnjima merjenjema ocenjuje večji delež podjetij (najbolje stanje ocenjujejo anketiranci iz velikih podjetij). Hkrati je večina podjetij mnenja, da vstop Slovenije v Evropsko unijo ni pomenil velikih sprememb za podjetja. Prav tako se po njihovem mnenju ni niti poslabšal niti izboljšal položaj posameznih panog.
- Po podatkih, dobljenih v raziskavi, korupcija ni tako velik problem, kot je bil izražen pred dvema letoma. Prav tako se je v primerjavi s preteklim merjenjem izboljšalo mnenje o razširjenosti korupcije in sprejemanja podkupnin v javnih službah, saj nihče od predstavnikov velikih podjetij ter 1,9% vprašanih iz malih podjetij in 4,1% vprašanih iz srednjih podjetij meni, da sta korupcija in podkupovanje razširjena skoraj med vsemi javnimi uslužbenci. Pri tem je potrebno omeniti, da prepričanje o razširjenosti korupcije med javnimi uslužbenci ne temelji več toliko na podatkih, pridobljenih v javnih medijih, kot so časopis, radio in televizija, kot v preteklosti, ampak na izkušnjah in pripovedovanju tistih, ki jim anketiranci zaupajo.
- Med najpomembnejše dejavnike, ki močno vplivajo in negativno delujejo na delovanje in rast podjetij, lahko prištevamo: davke (davke kot veliko oviro vidi 61,7% malih, 58,1% srednjih in 56,9% velikih podjetij), obstoječo zakonodajo in drugo regulativo (56,1% malih, 50,0% srednjih in 47,1% velikih podjetij) ter delovanje sodstva (51,4% malih, 45,9% srednjih in 41,2% velikih podjetij). Pogoje financiranja in ceno najema in nakupa zemljišč ter poslovnih prostorov kot veliko oviro pri svojem delovanju in uspešnosti v največji meri navajajo mala podjetja, medtem ko sta inflacija in menjalniški tečaj tolarja, pri vseh skupinah podjetij, razumljena kot dejavnika, ki nimata pretiranega vpliva na podjetja.
- Stanje na področju izplačevanja neuradnih dodatnih izplačil v obliki denarja, usluge ali darila je dokaj podobno kot pri preteklem merjenju (2004). Pri tem je podkupovanje kot način urejanja poslovnih zadev, povezanih z javnimi uslužbenci in funkcionarji, najbolj prisoten med malimi in srednjimi podjetji. Mnenje, da podjetja vedno ali pogosto že vnaprej vedo, kolikšen je znesek tega dodatnega neuradnega plačila, izraža 15,0% sodelujočih iz malih, 4,1% iz srednjih in 3,9% iz velikih podjetij. Delež pri malih podjetjih je ostal nespremenjen, pri srednjih in velikih podjetjih pa se je glede na preteklo merjenje znižal.



Povzetek glavnih ugotovitev II/III

- Ko pride do neuradnih plačil, 12,1% anketiranih iz malih podjetij, 5,4% iz srednjih in 2,0% iz velikih meni, da je podjetjem že vnaprej znano, kako in koliko plačati, kakšna naj bo usluga ali kakšno darilo je treba dati, zato se o tem ne govori, kar pomeni precejšnje zmanjšanje v primerjavi z raziskavo leta 2004 in 2002.
- Slabi dve tretjini anketiranih iz vseh skupin podjetij ne ve, kolikšen delež pogodbene vrednosti morajo podjetja znotraj svoje panoge običajno ponuditi za dodatna neuradna plačila javnim uslužbencem ali funkcionarjem, da pridobijo posle preko postopkov oddaje javnih naročil. 15,9% vprašanih iz malih podjetij, 25,7% iz srednjih in 27,5% iz velikih pa meni, da jim pri pridobivanju poslov preko postopkov oddaje javnih naročil ni potrebno dajati nobenih dodatnih neuradnih plačil.
- Med oblikami korupcije, ki v največji meri vplivajo na poslovanje podjetij, so anketiranci v največjem obsegu navajali patronažo in nepotizem (17,8% malih, 12,2% srednjih in 11,8% velikih podjetij), korupcijo javnih uslužbencev in funkcionarjev pri oddaji javnih naročil (15,0% malih, 6,8% srednjih in 3,9% velikih podjetij) ter korupcijo javnih uslužbencev in funkcionarjev pri pridobivanju poslov (13,1% malih, 9,5% srednjih in 3,9% velikih podjetij).
- Večina anketiranih, čeprav v manjši meri kot leta 2004, še vedno meni, da korupcija na splošno ne pripomore k razvoju in rasti tako lastnega podjetja kot tudi slovenskega ali svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema.
- V primerjavi z raziskavo 2004 se je zmanjšal tudi delež anketiranih iz vseh skupin podjetij, ki so mnenja, da je korupcija neizbežen del tako slovenskega kot tudi svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema. Tovrstno mnenje je v preteklosti izrazila slaba polovica anketiranih, sedaj pa se giblje od 5% do 15%.
- Etični kodeks ima v svojih podjetjih sprejet 16,8% malih, 21,6% srednjih in 25,5% velikih podjetij, kar predstavlja slabši rezultat kot leta 2004, ko je sprejetje etičnega kodeksa v podjetju navedlo 35% malih, 32% srednjih in 25% velikih podjetij. Ob tem pa je potrebno omeniti tudi rezultat, da so se povečali deleži pri vseh skupinah podjetij, ki etičnega kodeksa sicer še nimajo sprejetega, vendar ga nameravajo v prihodnosti (pri srednjih in velikih podjetij za več kot 10 odstotnih točk).

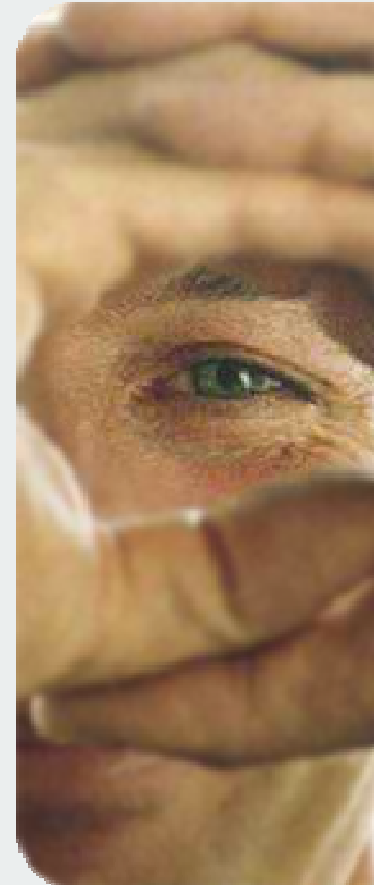


Povzetek glavnih ugotovitev III/III

- Najbolj učinkovit način izboljšanja stanja poslovne etike v Sloveniji vidijo anketiranci v aktivnem uvajanju etične klime v podjetjih, etičnem izobraževanju menedžerjev in podjetnikov na področju poslovne etike ter vzpostavitvi učinkovitejše zunanje (inšpekcijske in revizijske službe) in notranje (samoregulacija znotraj podjetij) kontrole menedžmenta, kar je podobno rezultatu izpred dveh let.

V letošnji raziskavi smo že obstoječemu anketnemu vprašalniku dodali tudi nov sklop vprašanj, ki se nanašajo na javne razpise.

- Po podatkih raziskave četrtini podjetij prodaja izdelkov oziroma storitev javnemu sektorju ne predstavlja nikakršnega deleža njihovih letnih prihodkov. Dobri petini pa predstavlja le-ta do 2% delež letnih prihodkov podjetja.
- 40% anketiranih podjetij se ne javlja na javne razpise, tista podjetja, ki pa se, običajno dobijo posel v 30% javljanj na razpise.
- Slaba polovica anketirancev za svoj neuspeh na javnih razpisih navaja dejstvo, da ostali ponudniki na javnih razpisih ponujajo svoje izdelke oziroma storitve pod tržno ceno. Dobra četrtina anketiranih pa je mnenja, da so glavni razlog za njihovo neuspešnost na javnih razpisih osebna poznanstva konkurenčnih podjetij.
- To, da na javnih razpisih kot najugodnejšega ponudnika izberejo večkrat zapored iste ponudnike - dobavitelje, pri tem pa to niso anketirana podjetja, opaža že nekaj časa slaba četrtina anketirancev.
- 30% anketirancev ocenjuje, da bi se tržni delež njihovih podjetij bistveno povečal, če bi bili na javnih razpisih uspešnejši, 37% anketiranih pa meni, da večja uspešnost na javnih razpisih ne bi bistveno povečala tržnega deleža njihovih podjetij.



GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

D Rezultati raziskave

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

D1 Stanje slovenskega gospodarstva po vstopu v EU

D2 Stanje pojava korupcije v Sloveniji

D3 Etični kodeks



Stanje slovenskega gospodarstva po vstopu v EU

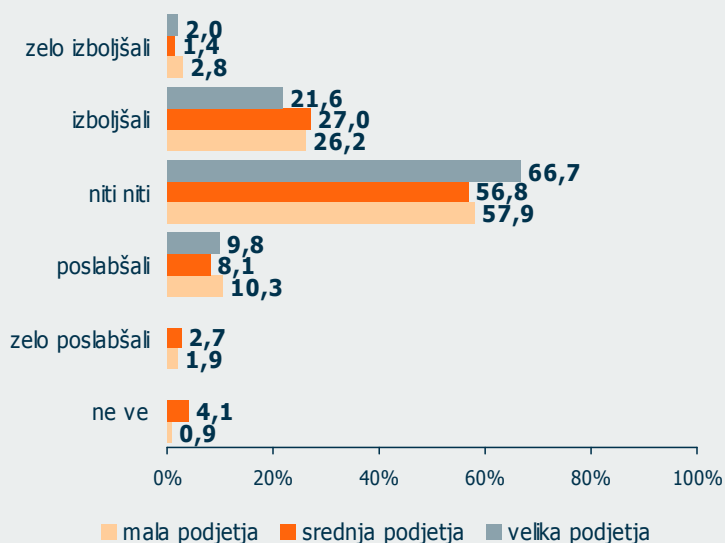
Vprašani, ki se nanašata na poslovne rezultate podjetij po vstopu v Evropsko unijo in položaj panoge po vstopu v Evropsko unijo, smo v letošnjem letu prilagodili sedanji situaciji, saj se je v preteklih merjenjih spraševalo o pripravljenosti podjetij / panoge na vstop v EU, zato primerjava s preteklima merjenjema ni mogoča.

Poslovni rezultati podjetja po vstopu v Evropsko unijo



Ali nam lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, ali so se poslovni rezultati vašega podjetja po vstopu v Evropsko unijo poslabšali ali izboljšali?

16



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
	2006	2006	2006	2006
zelo izboljšali	2,8%	1,4%	2,0%	2,2%
izboljšali	26,2%	27,0%	21,6%	25,4%
niti izboljšali niti poslabšali	57,9%	56,8%	66,7%	59,5%
poslabšali	10,3%	8,1%	9,8%	9,5%
zelo poslabšali	1,9%	2,7%	-	1,7%
ne ve, ne more oceniti	0,9%	4,1%	-	1,7%

Anketiranci ocenjujejo, da se rezultati poslovanja podjetja po vstopu v Evropsko unijo niso bistveno spremenili. Delež anketirancev, ki menijo, da se poslovni rezultati niso niti izboljšali niti poslabšali, se giblje okrog 60 odstotkov. Bistveno izboljšanje poslovnih rezultatov relativno najbolj ocenjujejo mala podjetja. Nihče od anketirancev iz skupine velikih podjetij ni mnenja, da bi se rezultati poslovanja podjetja po vstopu v Evropsko unijo zelo poslabšali.

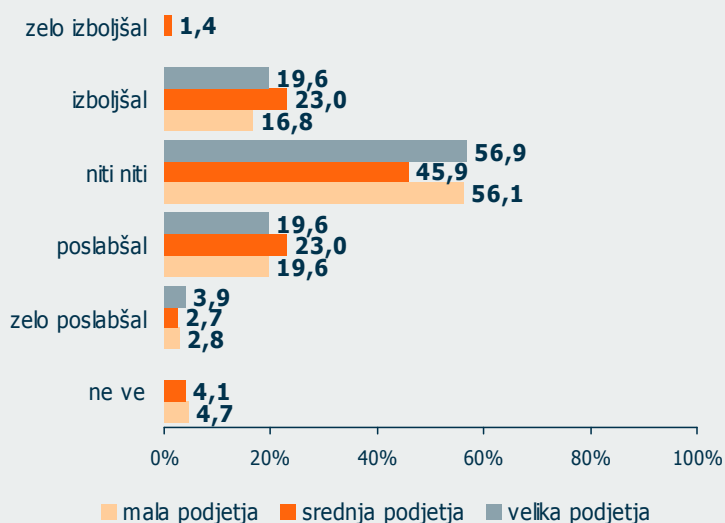
N=232

Položaj panoge po vstopu v Evropsko unijo



Ali nam lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, ali se je položaj vaše panoge kot celote po vstopu v Evropsko unijo poslabšal ali izboljšal?

17



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
	2006	2006	2006	2006
zelo izboljšal	-	1,4%	-	0,4%
izboljšal	16,8%	23,0%	19,6%	19,4%
niti izboljšal niti poslabšal	56,1%	45,9%	56,9%	53,0%
poslabšal	19,6%	23,0%	19,6%	20,7%
zelo poslabšal	2,8%	2,7%	3,9%	3,0%
ne ve, ne more oceniti	4,7%	4,1%	-	3,4%

Izboljšanje položaja panoge, iz katere izhajajo posamezni anketiranci oziroma njihova podjetja, v največji meri velja za anketirance iz skupine srednjih podjetij, saj jih je slaba četrtnina ocenila, da se je položaj njihove panoge po vstopu v Evropsko unijo zelo izboljšal ali izboljšal. Podoben delež (dobra četrtnina) anketirancev iz skupine srednjih podjetij pa meni ravno nasprotno, torej da se je položaj njihove panoge poslabšal oziroma zelo poslabšal. Mala in velika podjetja so po večini menijo, da se položaj panoge, iz katere izhajajo, ni niti izboljšal niti poslabšal.

N=232

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE



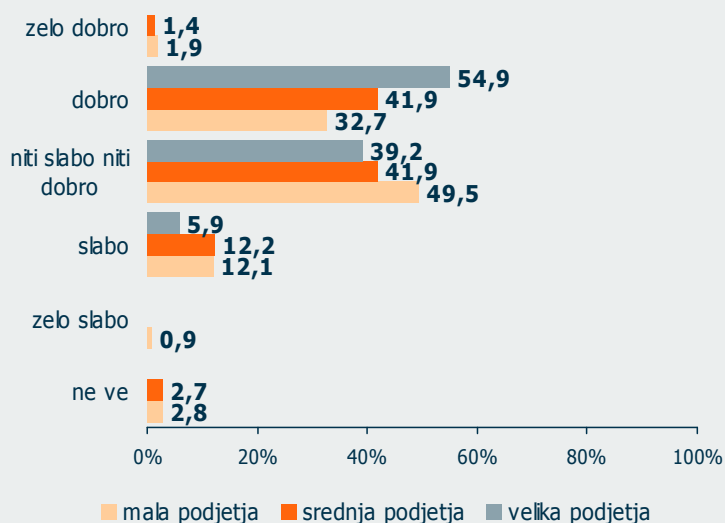
Stanje pojava korupcije v Sloveniji

Trenutno stanje slovenskega gospodarstva



Ali nam lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, kakšno je po vašem mnenju trenutno stanje slovenskega gospodarstva?

19



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
zelo dobro	-	-	1,9%	-	1%	1,4%	-	-	-
dobro	15%	11%	32,7%	17%	3%	41,9%	27%	17%	54,9%
niti slabo niti dobro	50%	62%	49,5%	60%	78%	41,9%	56%	71%	39,2%
slabo	30%	21%	12,1%	20%	14%	12,2%	14%	12%	5,9%
zelo slabo	3%	6%	0,9%	2%	3%	-	2%	-	-
ne ve, ne more oceniti	2%	-	2,8%	1%	1%	2,7%	1%	-	-
POVPREČNE OCENE	2,79	2,78	3,23	2,93	2,85	3,33	3,1	3,05	3,49

Trenutno stanje slovenskega gospodarstva se je v primerjavi z raziskavama v letih 2002 in 2004 relativno izboljšalo, kar ocenjujejo tako mala, srednja kot tudi velika podjetja. Najbolje ocenjujejo trenutno stanje slovenskega gospodarstva velika podjetja, in sicer je njihova povprečna ocena v raziskavi 2006 3,49, sledijo srednja podjetja s povprečno oceno 3,33 in nato še mala podjetja, kjer je povprečna ocena stanja slovenskega gospodarstva na lestvici od 1 do 5, 3,23. V primerjavi z raziskavo leta 2004 se je trenutno stanje slovenskega gospodarstva relativno najbolj izboljšalo za srednja podjetja (za 0,48 povprečne ocene), v primerjavi z raziskavo opravljeno leta 2002 pa za mala podjetja (za 0,44 povprečne ocene).

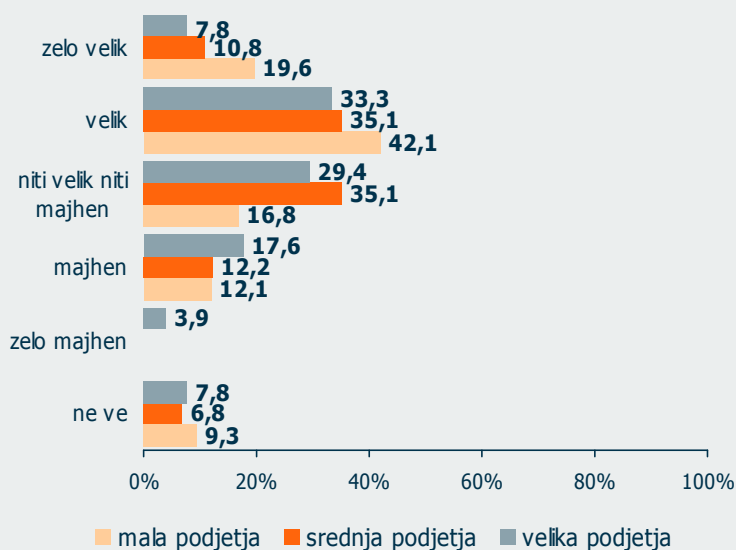
N=232

Problem korupcije v Sloveniji



Ali nam lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako velik problem se vam zdi korupcija v današnji Sloveniji?

20



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
zelo velik	14%	34%	19,6%	9%	28%	10,8%	3%	19%	7,8%
velik	40%	36%	42,1%	40%	32%	35,1%	24%	37%	33,3%
niti velik niti majhen	27%	21%	16,8%	28%	23%	35,1%	39%	29%	29,4%
majhen	12%	7%	12,1%	15%	12%	12,2%	27%	9%	17,6%
zelo majhen	2%	-	-	4%	3%	-	3%	4%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	5%	2%	9,3%	4%	2%	6,8%	4%	2%	7,8%
POVPREČJE	-	3,99	3,76	-	3,71	3,48	-	3,59	3,26

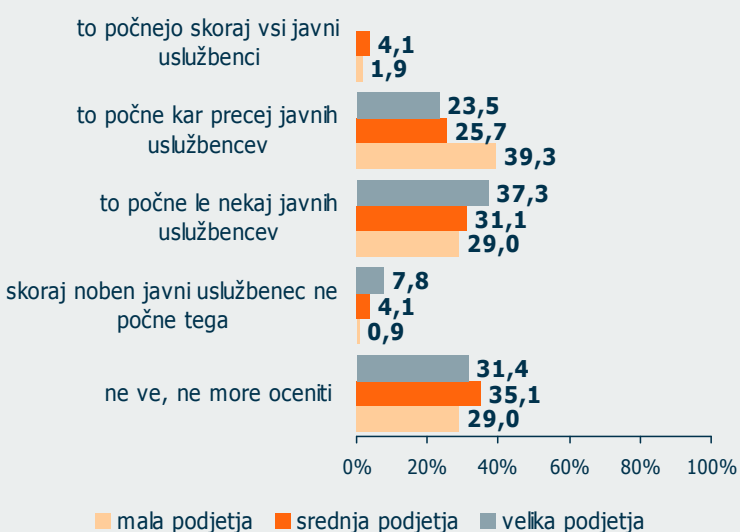
V primerjavi s preteklima raziskavama lahko opazimo, da je po mnenju anketirancev korupcija v Sloveniji v letu 2006 manjša, in je podobna rezultatom iz leta 2002, izjema so le velika podjetja, kjer je delež anketirancev, ki meni, da je problem korupcije v Sloveniji majhen problem, upadel za nekaj manj kot 10 odstotnih točk (v primerjavi z letom 2002). Korupcijo v Sloveniji kot zelo velik problem v sedanjih raziskavi nadpovprečno ocenjujejo mala podjetja. Za srednja podjetja v največji meri velja, da za njih korupcija v Sloveniji ni niti velik niti majhen problem, medtem ko anketiranci iz velikih podjetij v največji meri menijo, da je korupcija zelo majhen problem.

N=232

Razširjenost korupcije in sprejemanja podkupnin v javnih službah

Kako razširjena sta po vaši oceni v Sloveniji pojava korupcije in sprejemanje podkupnine v javnih službah?

21



	mala podjetja		srednja podjetja		velika podjetja	
	2004	2006	2004	2006	2004	2006
to počnejo skoraj vsi javni uslužbenci	14%	1,9%	6%	4,1%	4%	-
to počne kar precej javnih uslužbencev	55%	39,3%	36%	25,7%	39%	23,5%
to počne le nekaj javnih uslužbencev	24%	29,0%	47%	31,1%	52%	37,3%
skoraj noben javni uslužbenec ne počne tega	1%	0,9%	6%	4,1%	2%	7,3%
ne ve, ne more oceniti	6%	29,0%	5%	35,1%	3%	31,4%

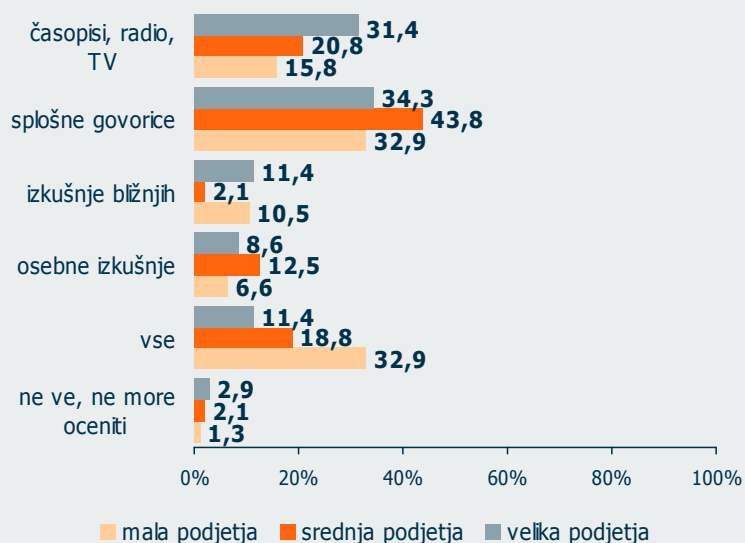
V kolikor primerjamo sedanje rezultate z rezultati iz leta 2004, lahko na splošno rečemo, da se je, po mnenju anketirancev, pojav korupcije in sprejemanja podkupnin v javnih službah relativno zmanjšal. Največje izboljšanje mnenja je možno opaziti pri malih podjetjih, saj se je pri njih mnenje o tem, da to počnejo skoraj vsi javni uslužbenci, zmanjšalo za dobrih 12 odstotnih točk.

Utemeljitev mnenja o razširjenosti korupcije in sprejemanja podkupnin v javnih službah



Na čem predvsem temelji to vaše mnenje? Je utemeljeno predvsem.....

22



	mala podjetja		srednja podjetja		velika podjetja	
	2004	2006	2004	2006	2004	2006
časopisi, radio, TV	29,8%	15,8%	33,7%	20,8%	24,7%	31,4%
splošne govorice	1,1%	10,5%	6,3%	2,1%	9,3%	11,4%
izkušnje bližnjih	8,5%	32,9%	27,4%	43,8%	18,6%	34,3%
osebne izkušnje	20,2%	6,6%	17,9%	12,5%	18,6%	8,6%
vse zgoraj navedeno	37,2%	32,9%	13,7%	18,8%	27,8%	11,4%
ne ve, ne more oceniti	3,2%	1,3%	1,1%	2,1%	1,0%	2,9%

Mnenje anketirancev o razširjenosti pojava korupcije in sprejemanja podkupnin temelji predvsem na izkušnjah in pripovedovanju tistih, ki jim anketiranci zaupajo. Slednje se je pri vseh skupinah podjetij najbolj občutno zvišalo (v povprečju za okoli 20 odstotnih točk). V primerjavi z raziskavo opravljeno v letu 2004 se je vidno zmanjšal tudi delež anketirancev iz malih in srednjih podjetij, ki svoje mnenje o korupciji in podkupovanju javnih uslužbencev utemljujejo s tistim, kar so prebrali v časopisih in slišali na televiziji ter radiu, medtem ko se je ta delež pri velikih podjetjih nekoliko zvišal (iz 24,7% leta 2004 na 31,4% v sedanjih raziskavi).

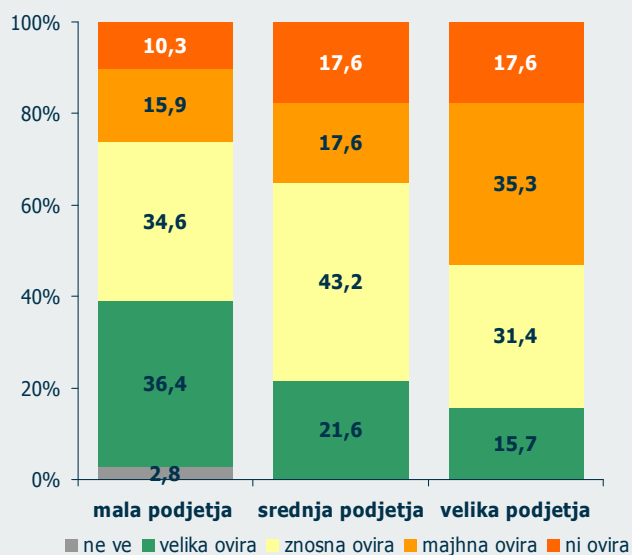
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

23

Pogoji financiranja



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	10%	21%	10,3%	14%	25%	17,6%	42%	36%	17,6%
majhna ovira	16%	11%	15,9%	31%	16%	17,6%	22%	22%	35,3%
še znosna ovira	28%	39%	34,6%	29%	31%	43,2%	18%	30%	31,4%
velika ovira	41%	28%	36,4%	26%	28%	21,6%	15%	12%	15,7%
ne ve, ne more oceniti	5%	1%	2,8%	-	-	-	3%	-	-

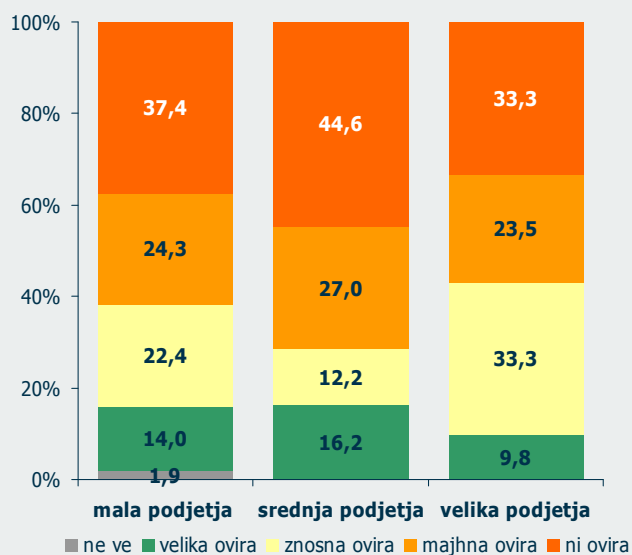
Na splošno lahko rečemo, da so pogoji financiranja za podjetja še znosna oziroma zmerna ovira za njihovo delovanje in rast. Pogoji financiranja so velika ovira v majhnih podjetjih, kjer je delež v letu 2006, v primerjavi z deležem leta 2004, narasel iz 28% na 36,4%, a je vseeno nižji od deleža v letu 2002. Anketiranci, ki izhajajo iz velikih podjetij, so v sedANJI raziskavi nadpovprečno mnenja, da pogoji financiranja predstavljajo majhno oviro, srednja podjetja pa so nadpovprečno mnenja, da predstavljajo pogoji financiranja še znosno oviro za delovanje in rast podjetij.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

24

Zagotavljanje infrastrukture (telefonija, električna energija, voda, ceste)



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	39%	43%	37,4%	43%	47%	44,6%	48%	48%	33,3%
majhna ovira	22%	20%	24,3%	22%	16%	27,0%	32%	21%	23,5%
še znosna ovira	23%	26%	22,4%	19%	15%	12,2%	17%	23%	33,3%
velika ovira	11%	10%	14,0%	14%	22%	16,2%	2%	7%	9,8%
ne ve, ne more oceniti	5%	1%	1,9%	2%	-	-	1%	1%	

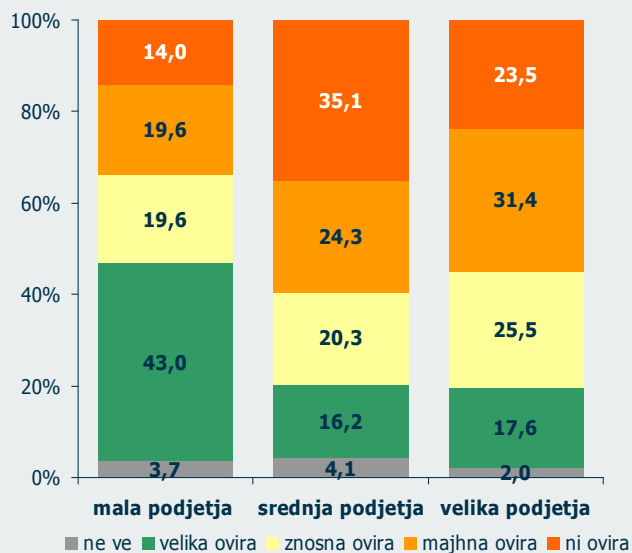
Zagotavljanje infrastrukture za podjetja vseh velikosti na splošno ne predstavlja ovire oziroma predstavlja le majhno oviro za delovanje in rast podjetij. Zagotavljanje infrastrukture predstavlja največjo oviro srednje velikim podjetjem (16,2%). Ob tem lahko opazimo, da se je delež anketiranih iz vseh skupin podjetij, ki menijo, da to ni ovira, relativno znižal v primerjavi z raziskavami iz prejšnjih let. Delež anketirancev iz velikih podjetij, ki menijo, da to ni ovira se je, v primerjavi s preteklima raziskavama, znižal za 14,7 odstotnih točk, kar pomeni, da ta dejavnik postaja velikim podjetjem vedno večja ovira.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

25

Cene najema in nakupa zemljišč ter poslovnih prostorov



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	15%	23%	14,0%	33%	36%	35,1%	37%	42%	23,5%
majhna ovira	13%	16%	19,6%	13%	18%	24,3%	19%	19%	31,4%
še znosna ovira	27%	14%	19,6%	22%	17%	20,3%	18%	23%	25,5%
velika ovira	41%	46%	43,0%	27%	26%	16,2%	24%	15%	17,6%
ne ve, ne more oceniti	4%	1%	3,7%	5%	3%	4,1%	2%	1%	2,0%

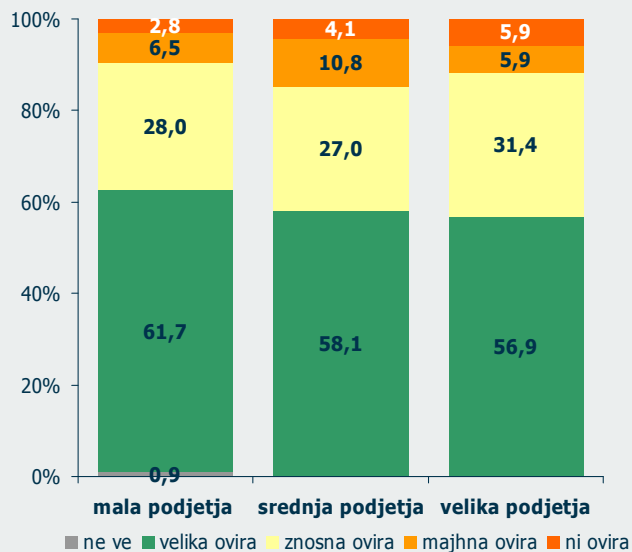
Za razliko od zagotavljanja infrastrukture predstavljajo cene najemnin in nakupa zemljišč ter poslovnih prostorov kar precejšnjo oviro predvsem malim podjetjem, kar je podobno kot v preteklosti. Za srednja podjetja v največji meri velja, da to zanje ni ovira, kar se sklada s podatki raziskav iz prejšnjih let. V primerjavi z letoma 2002 in 2004 je upadel delež anketirancev, ki prihajajo iz velikih podjetij in so mnenja, da cene najema in nakupa zemljišč ter poslovnih prostorov ne predstavljajo ovire za delovanje in rast podjetij.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

26

Davki



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	6%	9%	2,8%	7%	18%	4,1%	10%	7%	5,9%
majhna ovira	7%	4%	6,5%	18%	5%	10,8%	16%	9%	5,9%
še znosna ovira	34%	29%	28,0%	36%	27%	27,0%	35%	33%	31,4%
velika ovira	48%	56%	61,7%	38%	49%	58,1%	36%	51%	56,9%
ne ve, ne more oceniti	5%	2%	0,9%	1%	15%	-	3%	-	-

Davki predstavljajo veliko oviro za delovanje in rast vsem podjetjem, ne glede na njihovo velikost. V primerjavi z raziskavama iz preteklih let je pri vseh podjetjih opazen trend naraščanja velikosti problema. Največje povečanje deleža anketirancev, ki so ocenili davke kot veliko oviro za delovanje in rast podjetij, je možno zaslediti pri srednjih in velikih podjetjih, kjer se je le ta v primerjavi z letom 2002 dvignil za približno 20 odstotnih točk.

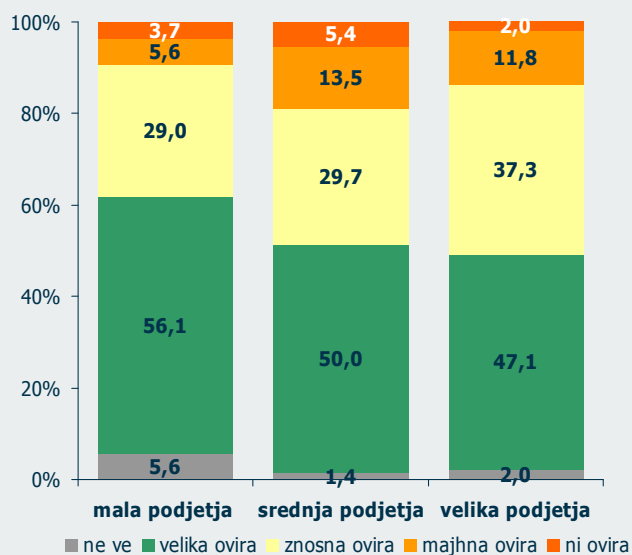
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

27

Obstoječa zakonska in druga regulativa



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	5%	13%	3,7%	7%	14%	5,4%	4%	7%	2,0%
majhna ovira	13%	10%	5,6%	19%	16%	13,5%	17%	20%	11,8%
še znosna ovira	39%	39%	29,0%	40%	41%	29,7%	48%	54%	37,3%
velika ovira	37%	37%	56,1%	34%	28%	50,0%	29%	17%	47,1%
ne ve, ne more oceniti	6%	1%	5,6%	-	1%	1,4%	2%	2%	2,0%

Obstoječa zakonska in druga regulativa predstavlja vsem skupinam podjetij veliko oviro. V primerjavi z rezultati raziskav opravljenih leta 2002 in 2004 postaja ta dejavnik podjetjem vedno večja ovira za njihovo delovanje in rast, saj je opazen trend naraščanja med vsemi skupinami podjetij, ki menijo, da je obstoječa zakonska in druga regulativa postala podjetjem velika ovira.

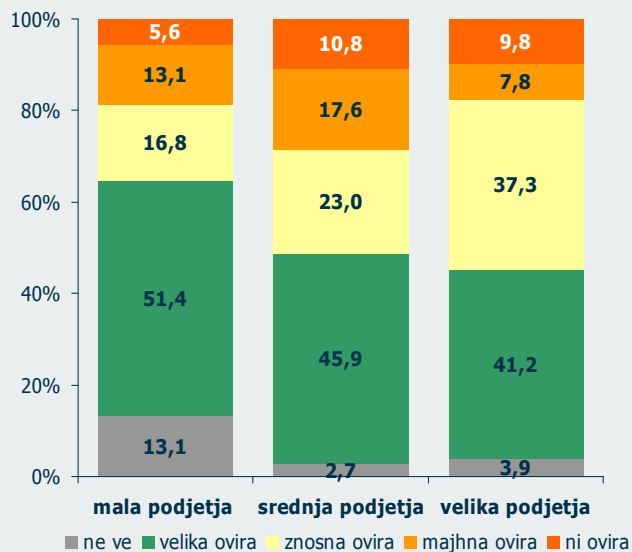
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

28

Delovanje sodstva



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	5%	20%	5,6%	11%	21%	10,8%	12%	23%	9,8%
majhna ovira	8%	5%	13,1%	13%	15%	17,6%	19%	14%	7,8%
še znosna ovira	30%	20%	16,8%	23%	21%	23,0%	31%	27%	37,3%
velika ovira	47%	51%	51,4%	49%	42%	45,9%	34%	34%	41,2%
ne ve, ne more oceniti	10%	4%	13,1%	4%	1%	2,7%	4%	2%	3,9%

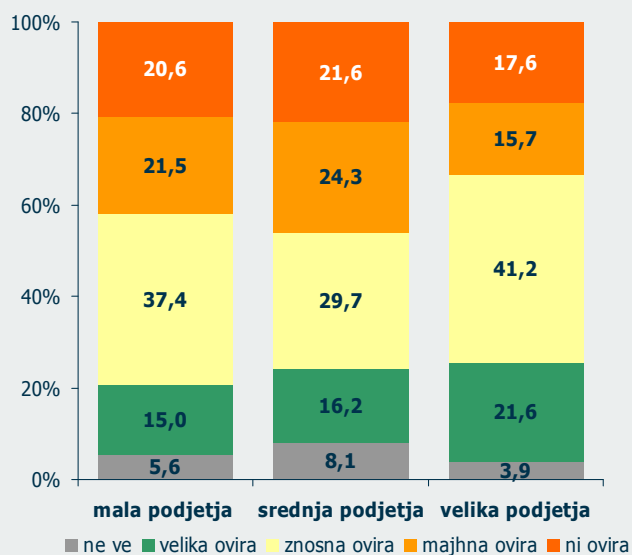
Delovanje sodstva je podobno kot pri prejšnjih merjenjih precejšnja ovira za delovanje in rast podjetij. V največji meri navajajo sodstvo kot še znosno oviro anketiranci, ki izhajajo iz velikih podjetij. V primerjavi z raziskavo leta 2004 je narasel delež anketirancev, ki izhajajo iz vseh skupin podjetij in so mnenja, da predstavlja delovanje sodstva veliko oviro za delovanje in rast podjetij.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

29

Aktualne politične razmere



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	27%	45%	20,6%	21%	33%	21,6%	18%	35%	17,6%
majhna ovira	26%	16%	21,5%	33%	19%	24,3%	38%	34%	15,7%
še znosna ovira	25%	26%	37,4%	33%	30%	29,7%	31%	24%	41,2%
velika ovira	17%	11%	15,0%	12%	15%	16,2%	11%	7%	21,6%
ne ve, ne more oceniti	5%	2%	5,6%	1%	3%	8,1%	2%	-	3,9%

Aktualne politične razmere so za podjetja dejavnik, ki bistveno ne vpliva na delovanje in rast podjetij oziroma ga ocenjujejo kot še znosno oviro. Iz rezultatov je razvidno, da se je stanje v letu 2006, v primerjavi z letoma 2002 in 2004, nekoliko poslabšalo, kar velja predvsem za velika podjetja, ki v večji meri kot v preteklosti ocenjujejo dejavnik kot veliko oviro.

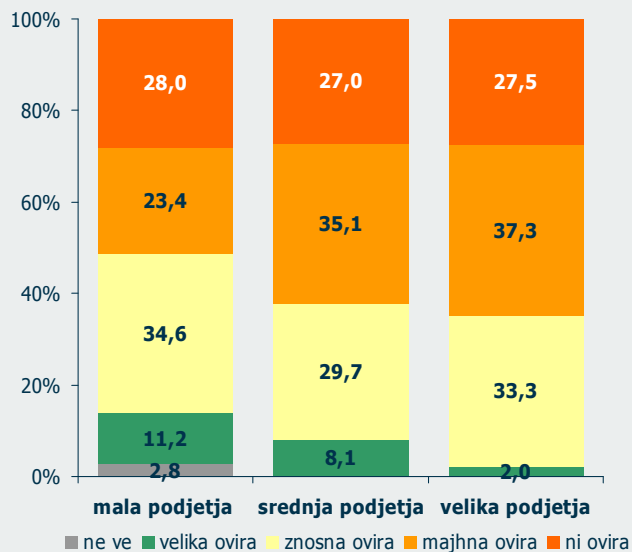
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

30

Inflacija



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	14%	36%	28,0%	10%	32%	27,0%	10%	19%	27,5%
majhna ovira	28%	29%	23,4%	24%	29%	35,1%	24%	31%	37,3%
še znosna ovira	38%	16%	34,6%	46%	29%	29,7%	36%	35%	33,3%
velika ovira	18%	9%	11,2%	20%	10%	8,1%	28%	15%	2,0%
ne ve, ne more oceniti	2%	-	2,8%	-	-	-	2%	-	-

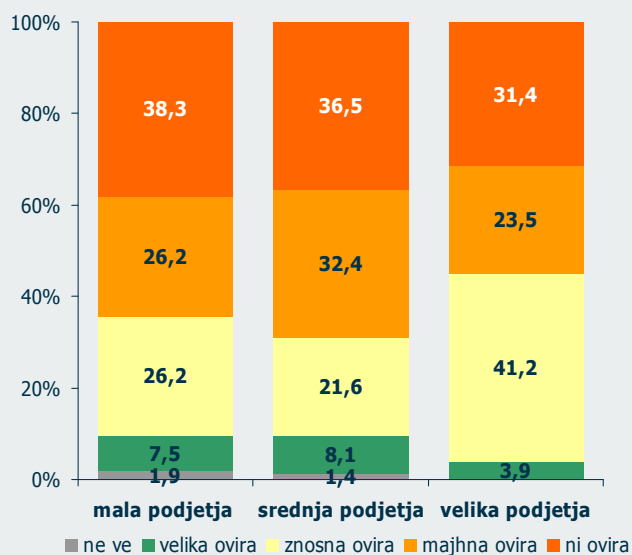
Inflacija ne predstavlja bistvenih ovir za delovanje podjetij, saj jo kot dejavnik, ki ne predstavlja ovir oziroma predstavlja majhno oviro za delovanje in rast, ocenjuje več kot polovica anketiranih iz vseh skupin podjetij. Opazimo lahko, da se je od leta 2002 do 2006 bistveno, za 26 odstotnih točk, zmanjšal delež anketirancev iz velikih podjetij, ki menijo, da je inflacija velika ovira pri njihovem poslovanju.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

31

Menjalni tečaj tolarja



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	23%	43%	38,3%	20%	38%	36,5%	13%	32%	31,4%
majhna ovira	22%	22%	26,2%	25%	24%	32,4%	30%	21%	23,5%
še znosna ovira	34%	21%	26,2%	35%	26%	21,6%	28%	29%	41,2%
velika ovira	15%	14%	7,5%	20%	11%	8,1%	28%	16%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	6%	-	1,9%	-	1%	1,4%	1%	2%	-

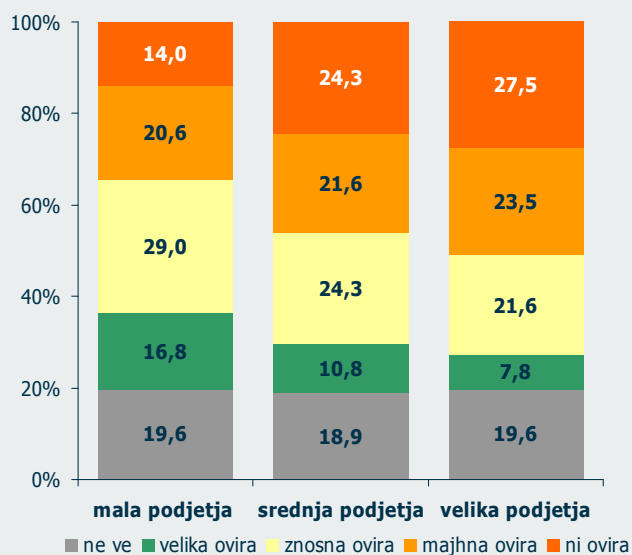
Tudi menjalniški tečaj slovenskega tolarja predstavlja vedno manjšo oviro za delovanje in rast podjetij v Sloveniji. Iz primerjave med merjenji je razvidno, da menjalniški tečaj kot veliko oviro pri svojem poslovanju navaja vedno manj anketirancev, pri čemer se je ta delež v največji meri znižal pri skupini velikih podjetij, ki menijo, da je menjalniški tečaj velika ovira, in sicer za kar 24,1 odstotnih točk v primerjavi z raziskavo leta 2002.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

32

Korupcija v javnem sektorju na splošno



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	14%	38%	14,0%	17%	36%	24,3%	21%	31%	27,5%
majhna ovira	18%	19%	20,6%	19%	20%	21,6%	27%	29%	23,5%
še znosna ovira	30%	19%	29,0%	25%	18%	24,3%	31%	26%	21,6%
velika ovira	25%	16%	16,8%	29%	22%	10,8%	10%	11%	7,8%
ne ve, ne more oceniti	13%	8%	19,6%	10%	4%	18,9%	11%	3%	19,6%

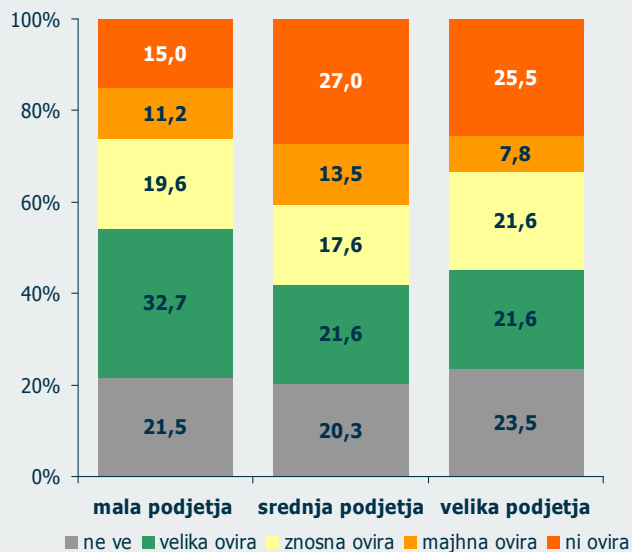
Stanje korupcije v javnem sektorju se je v skupini srednjih in velikih podjetij relativno izboljšalo, saj jo v primerjavi s preteklima raziskavama kot veliko oviro navaja vedno manjši delež anketirancev. Podobno, kot v preteklih merjenjih, so do korupcije v javnem sektorju na splošno najbolj kritična mala podjetja, saj je v tej skupini, v primerjavi z letom 2004, ostal ta delež praktično nespremenjen (16,8%), vendar vseeno precej nižji od deleža v letu 2002.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

33

Korupcija pri pridobivanju poslov preko postopkov javnega naročanja



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	15%	34%	15,0%	22%	32%	27,0%	18%	45%	25,5%
majhna ovira	14%	11%	11,2%	11%	16%	13,5%	22%	14%	7,8%
še znosna ovira	18%	17%	19,6%	23%	18%	17,6%	27%	20%	21,6%
velika ovira	32%	24%	32,7%	28%	26%	21,6%	12%	13%	21,6%
ne ve, ne more oceniti	21%	14%	21,5%	16%	8%	20,3%	21%	8%	23,5%

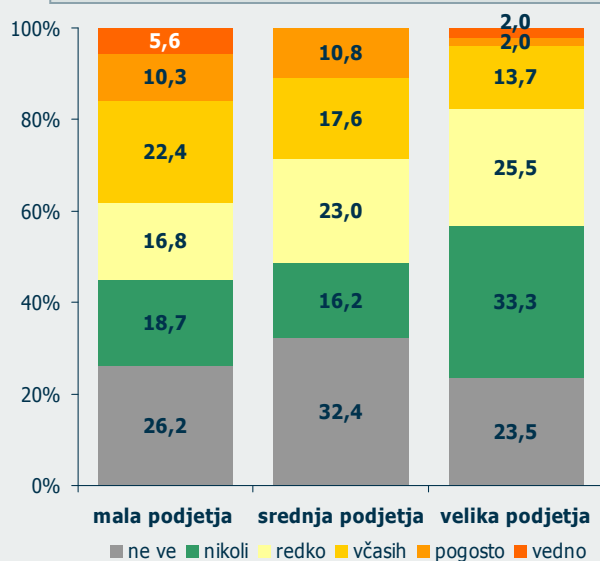
V primerjavi s preteklima raziskavama se je opazno zvišal delež anketirancev iz velikih podjetij, ki korupcijo pri pridobivanju poslov preko postopkov javnega naročanja zaznavajo kot veliko oviro za delovanje in rast njihovih podjetij. Prav tako se je ta delež zvišal tudi v skupini malih podjetij, vendar ostaja ta, v primerjavi z raziskavo leta 2002 na primerljivi ravni.

Pogled na javne uslužbence in funkcionarje

Ko pomislite na javne uslužbence in funkcionarje, kako pogosto po vašem mnenju držita navedeni trditvi?

34

Podjetja v moji panogi morajo običajno izplačati nekaj dodatnih neuradnih plačil v obliki denarja, usluge ali darila, da se stvari uredijo.



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
vedno	2%	1%	5,6%	-	1%	-	-	1%	2,0%
pogosto	11%	13%	10,3%	7%	9%	10,8%	8%	8%	2,0%
včasih	13%	19%	22,4%	16%	18%	17,6%	10%	15%	13,7%
redko	19%	22%	16,8%	25%	24%	23,0%	20%	27%	25,5%
nikoli	45%	40%	18,7%	24%	44%	16,2%	55%	43%	33,3%
ne ve, ne more oceniti	10%	5%	26,2%	10%	4%	32,4%	7%	6%	23,5%

Podkupovanje, kot pogosto obliko urejanja stvari, največkrat navajajo predstavniki malih in srednjih podjetij, medtem ko se velika podjetja v največji meri tega sploh ne poslužujejo. V primerjavi s preteklima raziskavama je med vsemi skupinami podjetij, v največji meri upadel delež anketirancev, ki navajajo, da se znotraj svojih panog nikoli ne poslužujejo izplačevanja dodatnih neuradnih izplačil za urejanje zadev oziroma poslov.

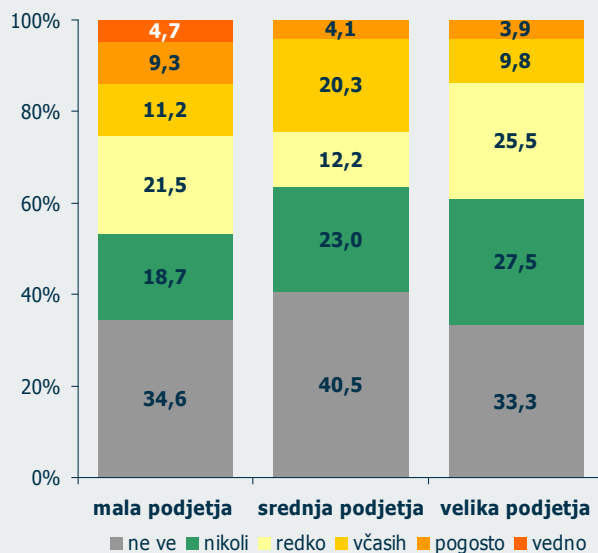
Pogled na javne uslužbence in funkcionarje



Ko pomislite na javne uslužbence in funkcionarje, kako pogosto po vašem mnenju držita navedeni trditvi?

35

Podjetja v moji panogi običajno že vnaprej vedo, kolikšen je znesek tega dodatnega plačila v obliki denarja, uslug ali daril.



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
vedno	3%	4%	4,7%	4%	1%	-	1%	4%	-
pogosto	9%	10%	9,3%	3%	8%	4,1%	6%	5%	3,9%
včasih	15%	12%	11,2%	11%	14%	20,3%	8%	11%	9,8%
redko	18%	19%	21,5%	20%	12%	12,2%	19%	15%	25,5%
nikoli	38%	44%	18,7%	40%	51%	23,0%	51%	51%	27,5%
ne ve, ne more oceniti	17%	11%	34,6%	22%	14%	40,5%	15%	14%	33,3%

Na splošno podjetja ne vedo že vnaprej ali pa vedo le redko, kolikšen je znesek dodatnega plačila v obliki denarja, uslug ali daril, da se stvari uredijo, vendar se je ta delež v primerjavi z raziskavama opravljenima v letu 2002 in 2004 precej znižal, in sicer lahko v vseh treh skupinah podjetij zasledimo upad deleža za približno 50%.

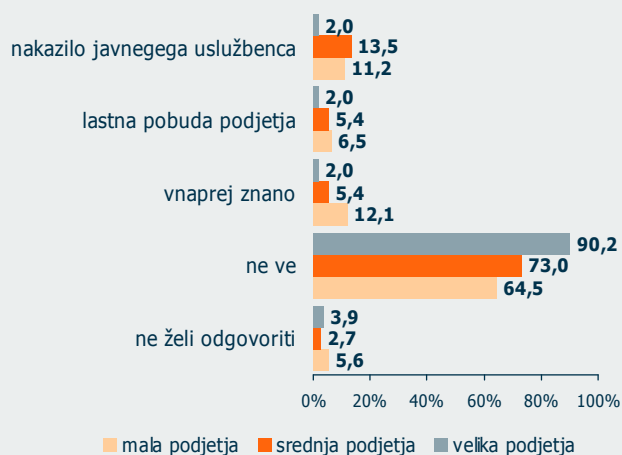
N=232

Neuradna plačila



Ko pride do dodatnih neuradnih plačil, kaj od naštetega se zgodi najpogosteje?

36



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
javni uslužbenec ali funkcionar zahteva oz. nakaže, da pričakuje plačilo, uslugo ali darilo	14%	11%	11,2%	12%	15%	13,5%	10%	12%	2,0%
podjetje na lastno pobudo ponudi tovrstno plačilo	13%	12%	6,5%	11%	11%	5,4%	9%	11%	2,0%
vnaprej je znano, kako in koliko plačati, kakšna naj bo usluga ali kakšno darilo je treba dati, zato se o tem ne govori	19%	33%	12,1%	14%	27%	5,4%	13%	28%	2,0%
ne ve, ne more oceniti	54%	42%	64,5%	63%	45%	73,0%	68%	44%	90,2%
ne želi odgovoriti	-	2%	5,6%	-	2%	2,7%	-	5%	3,9%

Največji delež anketirancev iz malih podjetij meni, da je vnaprej znano, kako in koliko plačati, kakšna naj bo usluga ali kakšno darilo je treba dati, zato se o tem ne govori, vendar je ta delež v primerjavi s preteklima raziskavama opazno upadel (predvsem v primerjavi z raziskavo leta 2004). Za srednja podjetja v največji meri velja, da javni uslužbenec ali funkcionar zahteva oziroma nakaže, da pričakuje plačilo, uslugo ali darilo, kar je primerljivo z deležema v preteklih raziskavah.

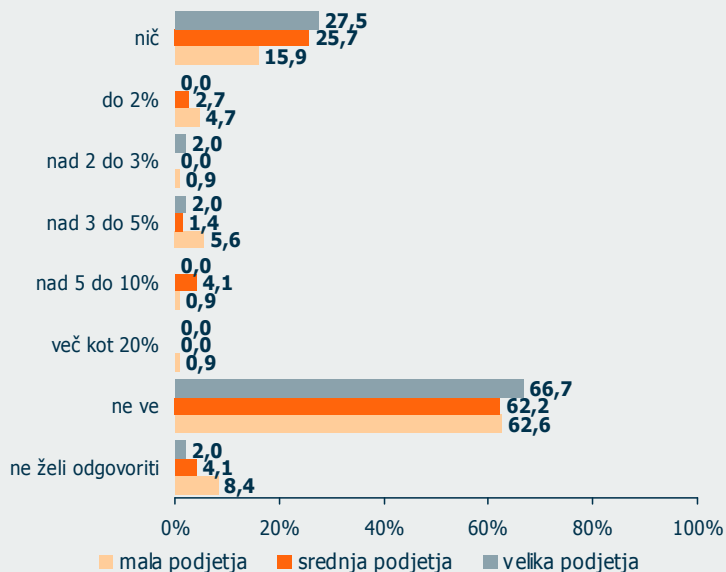
N=232

Odstotek dajanja dodatnih neuradnih plačil v podjetjih



Ali nam lahko zaupate, kolikšen delež pogodbene vrednosti morajo podjetja v vaši panogi običajno ponuditi za dodatna neuradna plačila (v obliki denarja, uslug ali daril) javnim uslužbencem ali funkcionarjem, da pridobijo posle preko postopkov oddaje javnih naročil?

37



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
nič	18%	21%	15,9%	20%	35%	25,7%	31%	32%	27,5%
do 2%	6%	11%	4,7%	8%	17%	2,7%	10%	14%	-
nad 2 do 3%	6%	6%	0,9%	1%	2%	-	1%	3%	2,0%
nad 3 do 5%	11%	12%	5,6%	6%	7%	1,4%	2%	5%	2,0%
nad 5 do 10%	8%	2%	0,9%	7%	1%	4,1%	2%	-	-
več kot 20%	1%	3%	0,9%	1%	-	-	-	-	-
ne ve	49%	45%	62,6%	56%	31%	62,2%	54%	41%	66,7%
ne želi odgovoriti	1%	-	8,4%	1%	7%	4,1%	-	5%	2,0%

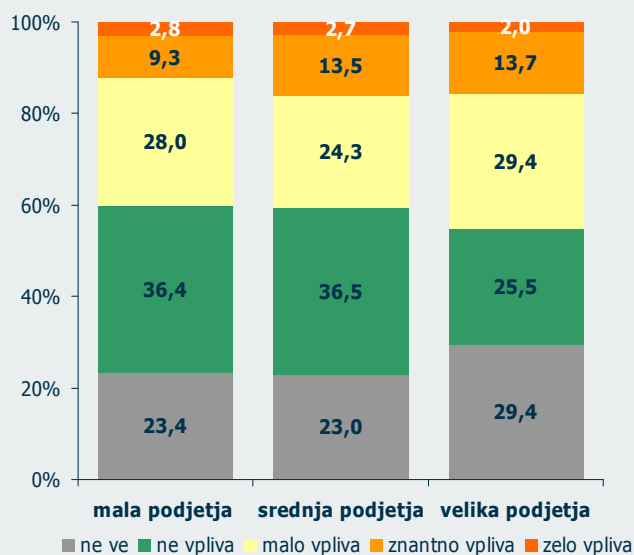
Na vprašanje se je odločilo odgovoriti le 31% vseh anketiranih. Od tega jih je največji delež navedel, da podjetja v njihovi panogi navadno ne ponujajo nobenih dodatnih neuradnih plačil (v obliki denarja, uslug ali daril) javnim uslužbencem ali funkcionarjem, da pridobijo posle preko postopkov oddaje javnih naročil. Sledi delež anketirancev, ki je navedel, da navadno dajejo dodatna neuradna plačila v vrednosti od 3% do 5% deleža pogodbene vrednosti. Pri tem so najbolj aktivna mala podjetja, vendar je v primerjavi s preteklima raziskavama opazen upad, medtem ko se je pri srednjih podjetjih v primerjavi z letom 2004 zvišal delež anketirancev, ki navajajo, da morajo za pridobitev poslov preko postopkov javnih naročil, javnim uslužbencem ponuditi nad 5% oziroma do 10% delež pogodbene vrednosti.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

38

Politični pritiski na poslovanje slovenskih bank



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	39%	54%	36,4%	40%	59%	36,5%	50%	43%	25,5%
malo vpliva	24%	23%	28,0%	24%	23%	24,3%	27%	32%	29,4%
znatno vpliva	15%	12%	9,3%	14%	6%	13,5%	12%	10%	13,7%
zelo vpliva	5%	1%	2,8%	7%	9%	2,7%	4%	8%	2,0%
ne ve, ne more oceniti	17%	10%	23,4%	15%	3%	23,0%	7%	7%	29,4%

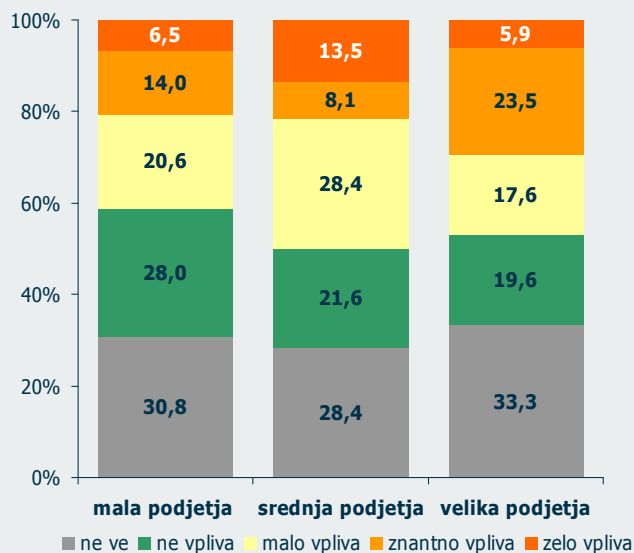
Politični pritiski na poslovanje slovenskih bank so po mnenju anketirancev, ki so sodelovali v raziskavi, oblika korupcije, ki malo vpliva na samo poslovanje podjetij, da gre za znaten oziroma velik vpliv na poslovanje podjetja pa meni v povprečju 15% anketirancev iz posameznih skupin podjetij. Stanje se je v primerjavi z raziskavama v letu 2002 in 2004 malenkostno izboljšalo, saj upada delež anketirancev, ki politične pritiske na poslovanje slovenskih bank ocenjujejo kot dejavnik, ki znatno ali zelo vpliva na delovanje in rast podjetij.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

39

Korupcija poslancev pri sprejemanju zakonov



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	30%	46%	28,0%	32%	47%	21,6%	41%	43%	19,6%
malo vpliva	21%	20%	20,6%	23%	27%	28,4%	23%	32%	17,6%
znatno vpliva	15%	10%	14,0%	16%	9%	8,1%	19%	8%	23,5%
zelo vpliva	12%	7%	6,5%	7%	11%	13,5%	6%	3%	5,9%
ne ve, ne more oceniti	22%	17%	30,8%	22%	6%	28,4%	11%	14%	33,3%

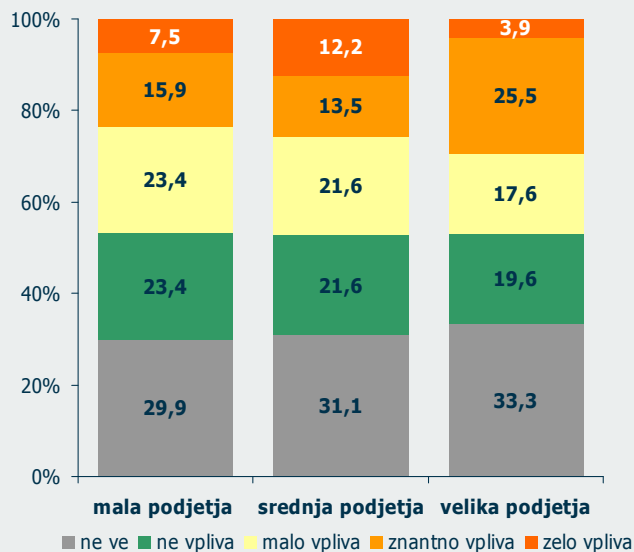
Stanje vpliva korupcije poslancev pri sprejemanju zakonov se je v primerjavi s raziskavo leta 2004 nekoliko poslabšalo. Delež anketiranih, ki menijo, da tovrstna korupcija nima vpliva na delovanje podjetij, se je namreč pri vsaki skupini podjetij znižal za približno 50%. V primerjavi s preteklima merjenjema se je v skupini velikih podjetij relativno zvišal delež anketirancev, ki menijo, da korupcija poslancev pri sprejemanju zakonov znatno vpliva na nemoteno poslovanje njihovih podjetij.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

40

Korupcija vladnih funkcionarjev pri oblikovanju zakonov



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	27%	41%	23,4%	30%	40%	21,6%	41%	34%	19,6%
malo vpliva	22%	26%	23,4%	19%	27%	21,6%	23%	37%	17,6%
znatno vpliva	18%	10%	15,9%	19%	13%	13,5%	19%	10%	25,5%
zelo vpliva	12%	5%	7,5%	11%	10%	12,2%	6%	2%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	21%	18%	29,9%	21%	10%	31,1%	11%	17%	33,3%

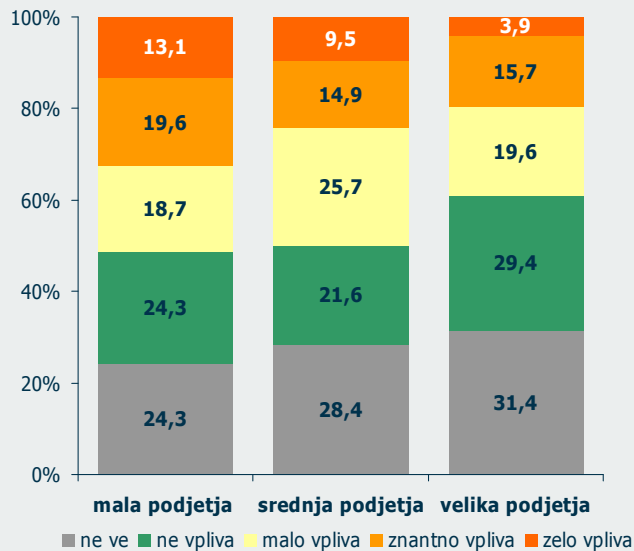
Tudi korupcija vladnih funkcionarjev pri oblikovanju zakonov, kot ena izmed oblik vplivanja na delovanje slovenskih podjetij, pridobiva na vplivnosti, saj se je, v primerjavi s preteklima raziskavama, delež anketiranih v vseh skupinah podjetij, ki so navajali to kot obliko korupcije, ki znatno ali zelo vpliva na delovanje podjetja, dvignil. Temu, kot posledica, sledi znižanje deleža predstavnikov podjetij, ki menijo, da korupcija vladnih funkcionarjev pri oblikovanju zakonov nima nobenega vpliva ali pa je ta vpliv minimalen.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

41

Korupcija javnih uslužbencev in funkcionarjev pri pridobivanju poslov



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	25%	29%	24,3%	28%	38%	21,6%	41%	36%	29,4%
malo vpliva	17%	32%	18,7%	15%	23%	25,7%	18%	36%	19,6%
znatno vpliva	24%	18%	19,6%	23%	16%	14,9%	17%	16%	15,7%
zelo vpliva	16%	10%	13,1%	11%	17%	9,5%	8%	3%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	18%	11%	24,3%	23%	6%	28,4%	16%	9%	31,4%

Nekaj manj kot polovica anketiranih iz posameznih skupin podjetij meni, da korupcija javnih uslužbencev in funkcionarjev pri pridobivanju poslov nima nikakršnega ali pa ima minimalen vpliv na delovanje njihovih podjetij. Delež tistih, ki menijo, da ima ta oblika znaten ali velik vpliv na delovanje podjetij ostaja, v primerjavi z raziskavo opravljeno leta 2004, med velikimi podjetji nespremenjen, medtem ko se je pri malih podjetjih relativno povečal, pri srednjih podjetjih pa znižal.

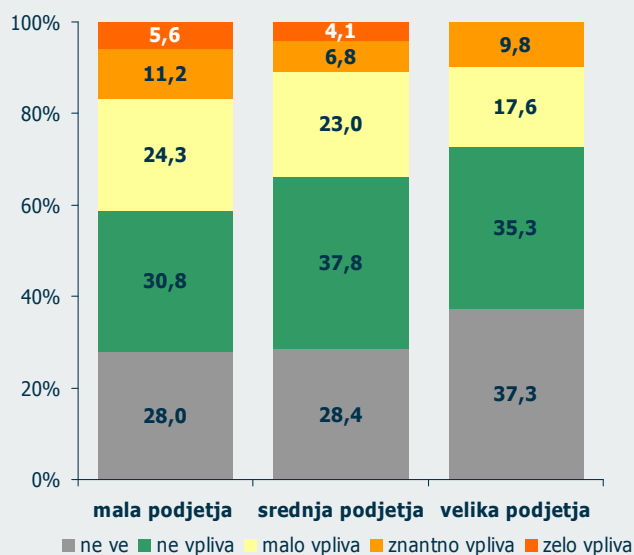
Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja



Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

42

Korupcija davčnih uradnikov



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	33%	56%	30,8%	44%	59%	37,8%	56%	56%	35,3%
malo vpliva	28%	14%	24,3%	24%	18%	23,0%	23%	27%	17,6%
znatno vpliva	8%	9%	11,2%	7%	11%	6,8%	6%	5%	9,8%
zelo vpliva	8%	4%	5,6%	3%	5%	4,1%	1%	-	-
ne ve, ne more oceniti	23%	17%	28,0%	22%	7%	28,4%	14%	12%	37,3%

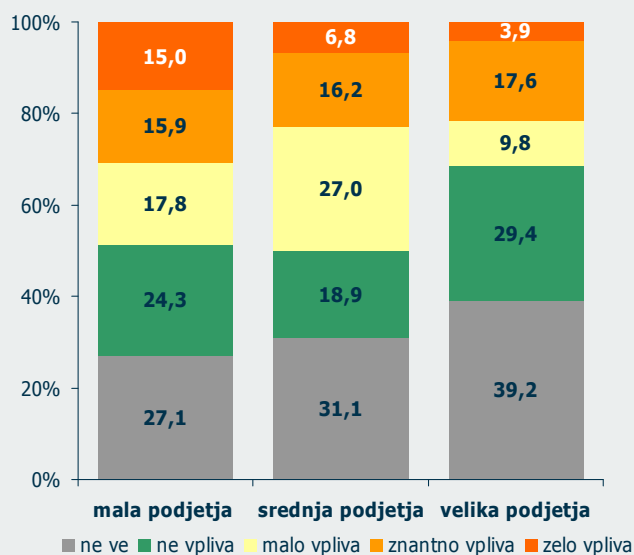
Slaba tretjina anketirancev ni vedela oziroma ni znala oceniti, kakšen vpliv ima korupcija davčnih uradnikov na delovanje njihovih podjetij. Naslednja tretjina pa meni, da ta oblika korupcije nima nobenega vpliva na njihovo poslovanje. Delež anketirancev, ki menijo, da ima korupcija znaten ali velik vpliv, je največji v skupini malih podjetij ter najnižji med velikimi podjetji.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

43

Korupcija javnih uslužbencev in funkcionarjev pri oddaji javnih naročil



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	25%	34%	24,3%	31%	38%	18,9%	43%	41%	29,4%
malo vpliva	21%	30%	17,8%	15%	24%	27,0%	21%	28%	9,8%
znatno vpliva	22%	19%	15,9%	19%	14%	16,2%	15%	13%	17,6%
zelo vpliva	15%	5%	15,0%	11%	15%	6,8%	7%	5%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	17%	12%	27,1%	24%	9%	31,1%	14%	13%	39,2%

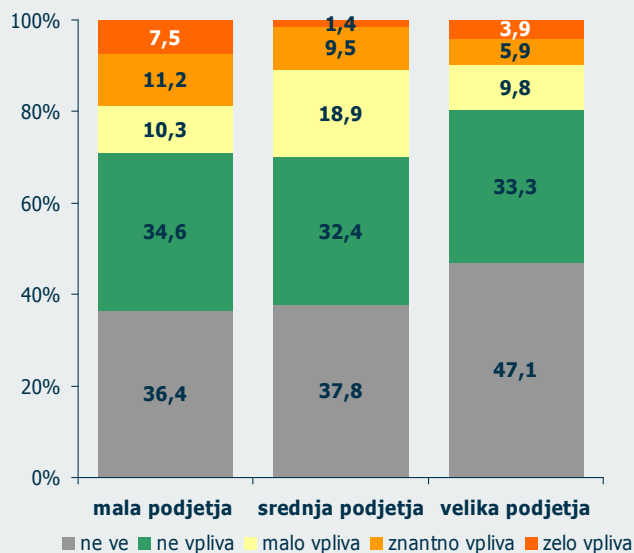
Da korupcija javnih uslužbencev in funkcionarjev pri oddaji javnih naročil zelo vpliva na delovanje podjetij, v največji meri izražajo mala podjetja, sledijo srednja ter nato velika podjetja. V primerjavi s preteklima raziskavama se je v največji meri znižal delež anketirancev iz velikih podjetij, ki navajajo, da omenjena oblika korupcije malo vpliva na delovanje njihovih podjetij (za 11,2 odstotnih točk v primerjavi z letom 2002 in kar 18,2 odstotnih točk v primerjavi z letom 2004).

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

44

Korupcija sodnikov



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	41%	51%	34,6%	37%	51%	32,4%	57%	56%	33,3%
malo vpliva	16%	18%	10,3%	17%	24%	18,9%	21%	19%	9,8%
znatno vpliva	14%	9%	11,2%	11%	7%	9,5%	5%	6%	5,9%
zelo vpliva	6%	3%	7,5%	2%	5%	1,4%	2%	1%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	23%	19%	36,4%	33%	13%	37,8%	15%	18%	47,1%

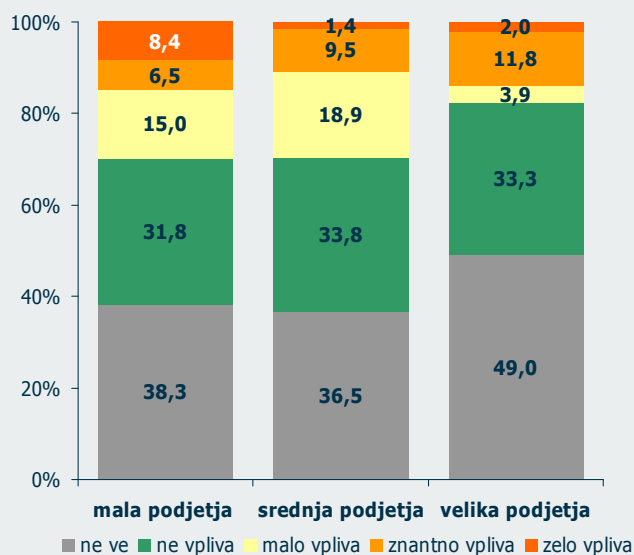
V primerjavi z raziskavo opravljeno v letu 2004 vedno več podjetij verjame, da lahko korupcija sodnikov znatno ali zelo vpliva na delovanje podjetij. Temu sledi, da se je zmanjšal tudi delež podjetij, ki menijo, da korupcija sodnikov ne vpliva na podjetje, in sicer za skoraj polovico, kar kaže na poslabšanje stanja.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

45

Korupcija odvetnikov z namenom podkupovanja sodnikov



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	36%	49%	31,8%	37%	50%	33,8%	58%	58%	33,3%
malo vpliva	15%	20%	15,0%	15%	17%	18,9%	14%	19%	3,9%
znatno vpliva	15%	6%	6,5%	12%	3%	9,5%	6%	6%	11,8%
zelo vpliva	6%	4%	8,4%	4%	10%	1,4%	4%	-	2,0%
ne ve, ne more oceniti	28%	21%	38,3%	32%	20%	36,5%	18%	17%	49,0%

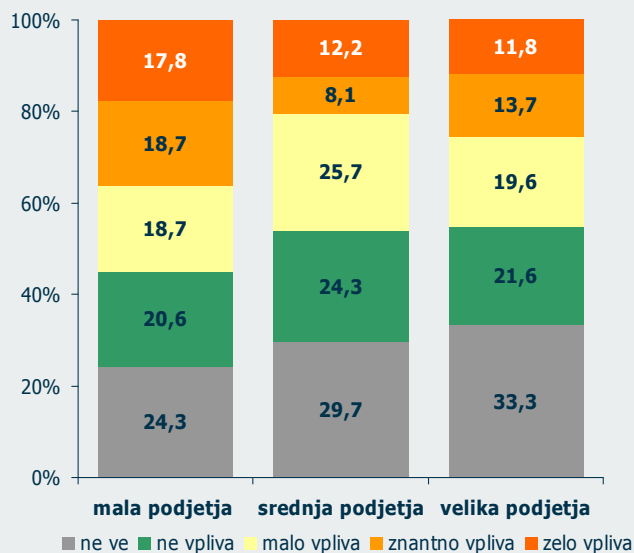
V primerjavi s preteklima raziskavama se je mnenje o korupciji odvetnikov z namenom podkupovanja sodnikov v največji meri poslabšalo med anketiranci, ki prihajajo iz skupine malih podjetij. Gledano na splošno se je med vsemi skupinami podjetij znižal delež anketirancev, ki navajajo korupcijo odvetnikov z namenom podkupovanja sodnikov kot dejavnik, ki nima vpliva na poslovanje podjetij.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

46

Patronaža in nepotizem (nameščanje sorodnikov in prijateljev na uradne položaje)



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	31%	64%	20,6%	24%	46%	24,3%	39%	49%	21,6%
malo vpliva	9%	9%	18,7%	15%	19%	25,7%	18%	23%	19,6%
znatno vpliva	23%	8%	18,7%	21%	9%	8,1%	22%	16%	13,7%
zelo vpliva	19%	11%	17,8%	16%	14%	12,2%	9%	3%	11,8%
ne ve, ne more oceniti	18%	8%	24,3%	24%	12%	29,7%	12%	9%	33,3%

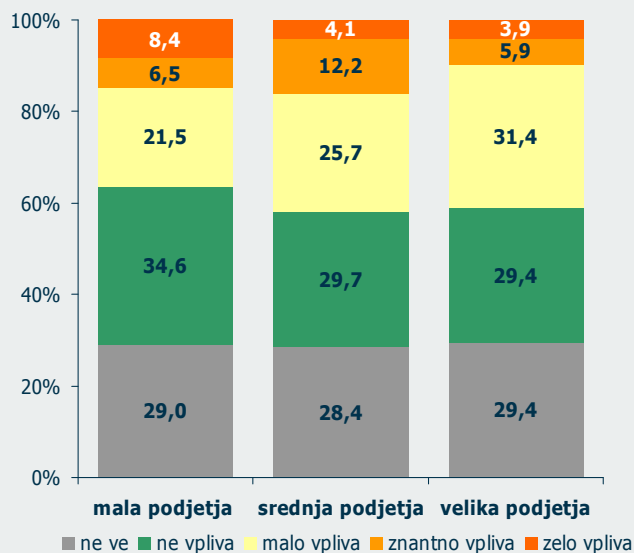
V primerjavi z rezultati preteklih dveh raziskav se je znatno zmanjšal delež anketirancev iz vseh treh skupin podjetij, ki patronažo in nepotizem, torej nameščanje sorodnikov in prijateljev na uradne položaje, ocenjujejo kot dejavnik, ki nima vpliva na poslovanje podjetij. Pri tem so najbolj kritična mala podjetja, ki v primerjavi z ostalima dvema skupina to obliko korupcije v največji meri ocenjujejo kot dejavnik, ki znatno ali zelo vpliva na poslovanje podjetij.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

47

Finančni prispevki političnim strankam



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh ne vpliva	33%	62%	34,6%	40%	48%	29,7%	44%	46%	29,4%
malo vpliva	16%	17%	21,5%	15%	21%	25,7%	25%	22%	31,4%
znatno vpliva	23%	6%	6,5%	17%	13%	12,2%	15%	22%	5,9%
zelo vpliva	9%	7%	8,4%	8%	9%	4,1%	6%	3%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	19%	8%	29,0%	20%	9%	28,4%	10%	7%	29,4%

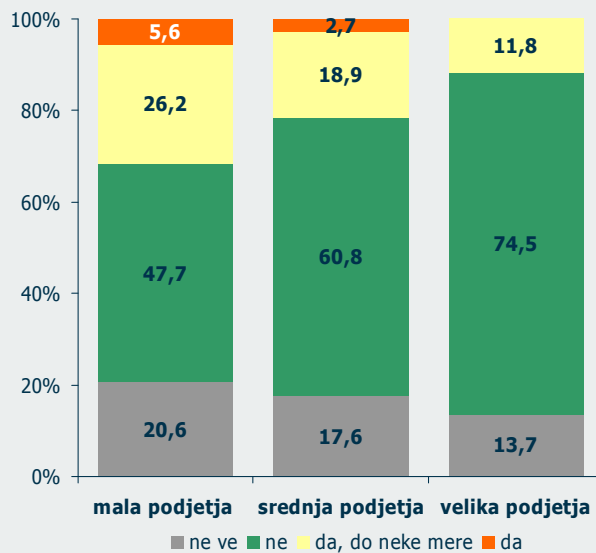
Da finančni prispevki političnim strankam sploh ne vplivajo na delovanje podjetij meni slaba tretjina anketirancev iz posameznih skupin podjetij, kar pomeni, da so se deleži v primerjavi z letom 2004 zmanjšali za približno polovico. Pri tem se je najbolj opazno znižal delež anketirancev iz srednjih podjetij, ki omenjeno obliko korupcije zaznavajo kot dejavnik, ki zelo vpliva na poslovanje podjetij, ter delež anketirancev iz velikih podjetij, ki sedaj v veliko večji meri kot v preteklosti ocenjuje, da dejavnik le malo vpliva na poslovanje podjetij.

Mnenje o korupciji

Ali menite, da:

48

lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti vašega podjetja?



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
da	3%	11%	5,6%	5%	12%	2,7%	1%	4%	-
da, do neke mere	34%	14%	26,2%	26%	18%	18,9%	24%	14%	11,8%
ne	59%	71%	47,7%	61%	68%	60,8%	73%	81%	74,5%
ne ve	4%	4%	20,6%	8%	2%	17,6%	2%	1%	13,7%

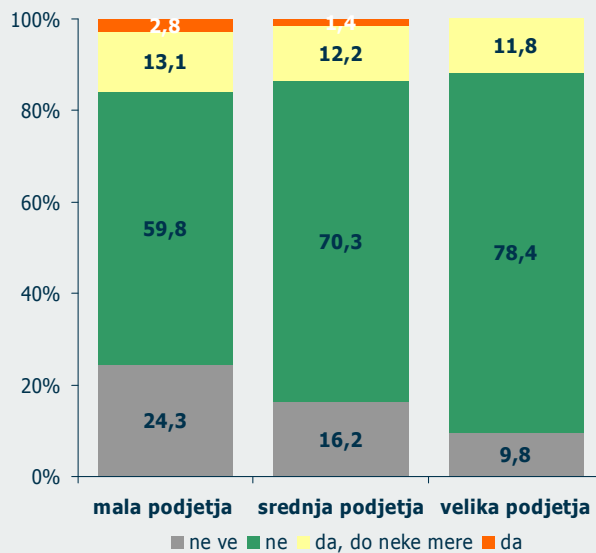
Mala podjetja so, v primerjavi z ostalima skupinama podjetij, v največji meri prepričana, da lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti njihovih podjetij. Ta delež je v primerjavi z letom 2004 sicer upadel za slabo polovico, vendar je še vedno višji od deleža iz leta 2002. V primerjavi z raziskavo opravljeno leta 2004 so na splošno upadli deleži anketirancev, ki menijo, da korupcija ne pripomore k razvoju in rasti podjetij, so pa primerljivi z deleži v letu 2002.

Mnenje o korupciji

Ali menite, da:

49

lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema?



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
da	10%	18%	2,8%	6%	8%	1,4%	3%	6%	-
da, do neke mere	22%	12%	13,1%	28%	18%	12,2%	24%	15%	11,8%
ne	60%	64%	59,8%	60%	71%	70,3%	68%	73%	78,4%
ne ve	8%	6%	24,3%	6%	3%	16,2%	5%	-	9,8%

Da lahko korupcija do neke mere pripomore k razvoju in rasti slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema, meni v povprečju slabih 15% anketirancev. V primerjavi s preteklima raziskavama se je znatno znižal delež anketirancev iz vseh skupin podjetij, ki so mnenja, da lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema. Da korupcija na splošno ne vpliva na slovenski ekonomski oziroma gospodarski sistem, so v največji meri prepričani predstavniki velikih podjetij, najmanj pa predstavniki malih podjetij.

N=232

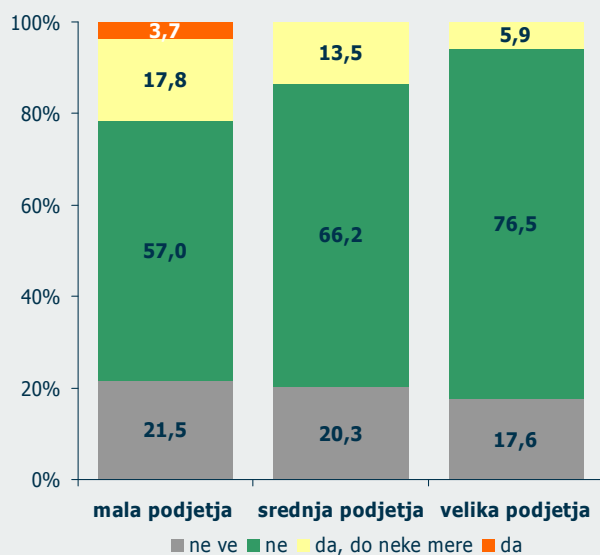
Mnenje o korupciji



Ali menite, da:

50

lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema?



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
da	12%	22%	3,7%	5%	12%	-	5%	6%	-
da, do neke mere	22%	16%	17,8%	30%	17%	13,5%	25%	15%	5,9%
ne	57%	53%	57,0%	56%	64%	66,2%	65%	72%	76,5%
ne ve	9%	9%	21,5%	9%	7%	20,3%	5%	7%	17,6%

Da lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema, so ponovno v največji meri prepričana mala podjetja, medtem ko velika temu prepričanju najbolj nasprotujejo. V primerjavi s preteklima raziskavama lahko opazimo, da se mnenje o izboljšuje, kar je najbolj opazno pri velikih podjetjih.

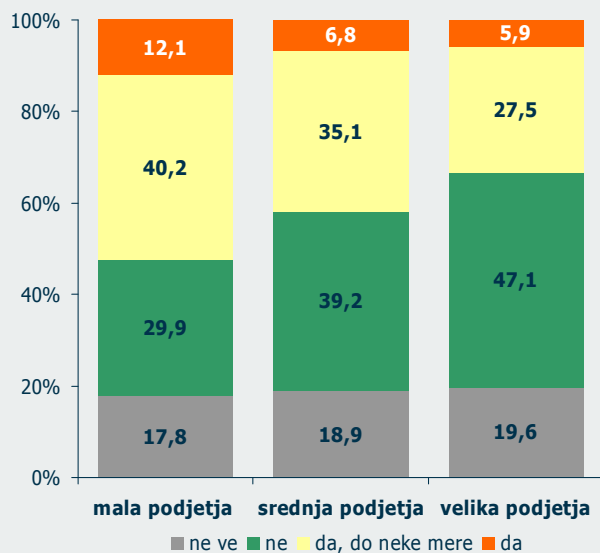
N=232

Mnenje o korupciji

Ali menite, da:

51

je korupcija neizbežen del slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema?



	mala podjetja		srednja podjetja		velika podjetja	
	2004	2006	2004	2006	2004	2006
da	52%	12,1%	44%	6,8%	48%	5,9%
da, do neke mere	-	40,2%	-	35,1%	-	27,5%
ne	41%	29,9%	51%	39,2%	44%	47,1%
ne ve	7%	17,8%	5%	18,9%	8%	19,6%

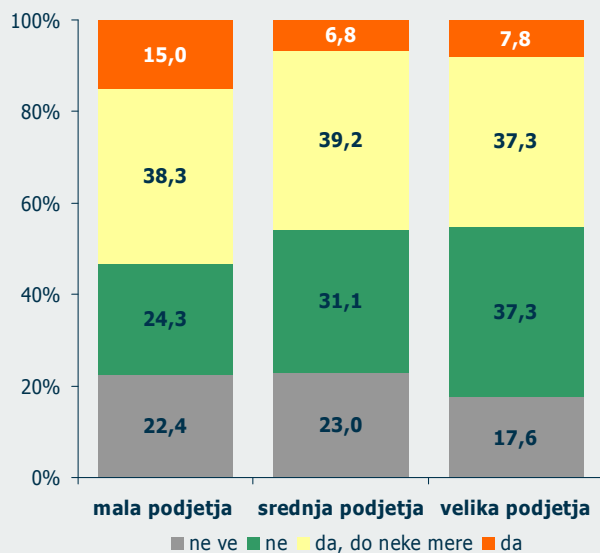
Tudi mnenje o korupciji kot neizbežnem delu slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema se je v primerjavi z letom 2004 relativno izboljšalo. Pri tem ostajajo še vedno najbolj kritična mala podjetja, najmanj pa velika.

Mnenje o korupciji

Ali menite, da:

52

je korupcija neizbežen del svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema?



	mala podjetja		srednja podjetja		velika podjetja	
	2004	2006	2004	2006	2004	2006
da	52%	15,0%	45%	6,8%	47%	7,8%
da, do neke mere	-	38,3%	-	39,2%	-	37,3%
ne	39%	24,3%	46%	31,1%	47%	37,3%
ne ve	9%	22,4%	9%	23,0%	6%	17,6%

Da je korupcija neizbežen del svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema, ponovno meni manjši delež anketirancev kot v predhodni raziskavi. V letošnji raziskavi si to mnenje deli 15% anketirancev iz malih podjetij ter okoli 7% anketirancev iz srednjih oziroma velikih podjetij. V primerjavi s podatki leta 2004 se je ta delež v sedanji raziskavi zmanjšal kar za 4-krat.

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

D3

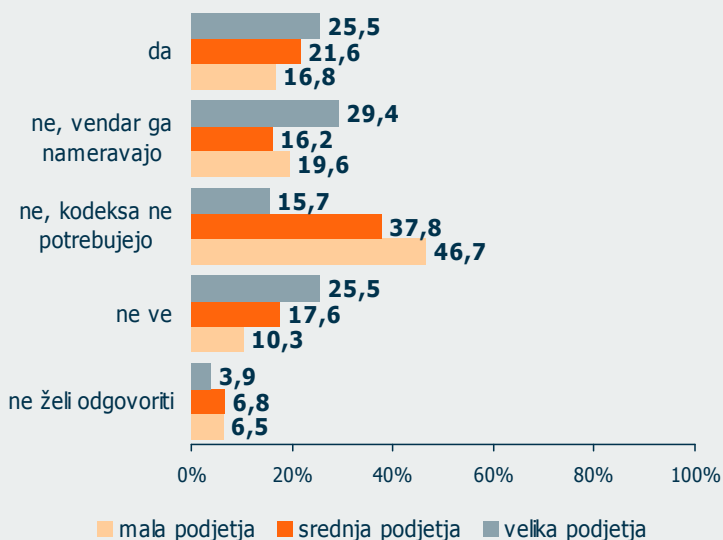
Etični kodeks

Sprejetje etičnega kodeksa v podjetji



Ali ste v vašem podjetju sprejeli etični kodeks?

54



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
da	15%	35%	16,8%	17%	32%	21,6%	27%	25%	25,5%
ne, vendar ga nameravajo	11%	17%	19,6%	21%	6%	16,2%	21%	16%	29,4%
ne, kodeksa ne potrebujejo	63%	43%	46,7%	53%	58%	37,8%	40%	40%	15,7%
ne ve	11%	5%	10,3%	9%	3%	17,6%	12%	17%	25,5%
ne želi odgovoriti	-	-	6,5%	-	1%	6,8%	-	2%	3,9%

Od vseh skupin podjetij imajo mala podjetja v najmanjši meri sprejet etični kodeks, pri tem pa v največji meri navajajo, da ga tudi ne potrebujejo. V primerjavi z raziskavo 2004 se je znižal delež anketirancev, ki prihajajo iz malih in srednjih podjetij ter imajo v podjetju sprejet etični kodeks, vendar je ta primerljiv s podatki iz leta 2002. Prav tako pa je v primerjavi s preteklima merjenjema upadel tudi delež anketirancev iz srednjih in velikih podjetij, ki navajajo, da etičnega kodeksa v podjetju nimajo sprejetega, a ga tudi ne potrebujejo.

N=232

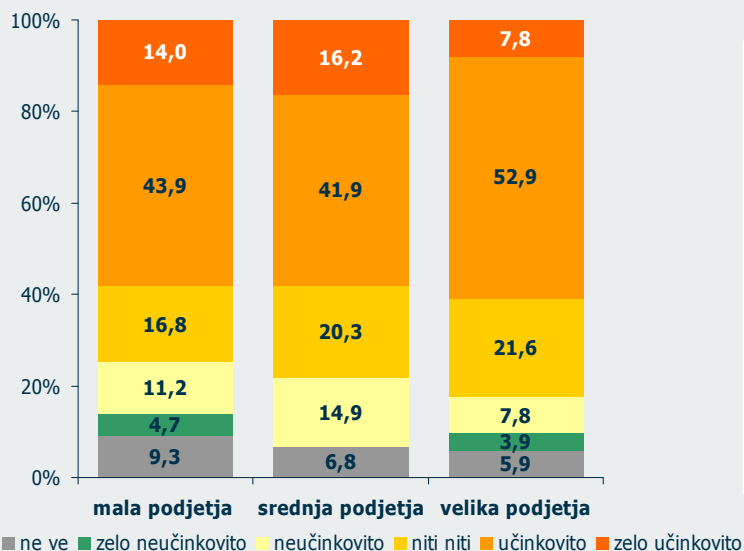
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

55

Etično izobraževanje menedžerjev in podjetnikov na področju poslovne etike



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
zelo učinkovito	20%	18%	14,0%	17%	21%	16,2%	16%	17%	7,8%
učinkovito	33%	38%	43,9%	23%	27%	41,9%	33%	32%	52,9%
niti učinkovito niti neučinkovito	25%	25%	16,8%	30%	32%	20,3%	34%	32%	21,6%
neučinkovito	11%	12%	11,2%	15%	13%	14,9%	10%	16%	7,8%
zelo neučinkovito	8%	6%	4,7%	7%	7%	-	6%	2%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	3%	1%	9,3%	8%	-	6,8%	1%	1%	5,9%

V povprečju okoli 60% anketirancev iz posameznih skupin podjetij ocenjuje etično izobraževanje menedžerjev in podjetnikov na področju poslovne etike, kot zelo učinkovito ali učinkovito orodje za izboljšanje stanja poslovne etike v slovenskem gospodarstvu. V primerjavi z raziskavo 2004 so predlog kot učinkovito orodje izboljšanja poslovne etike v večji meri bolje ocenjevale vse tri skupine podjetij.

N=232

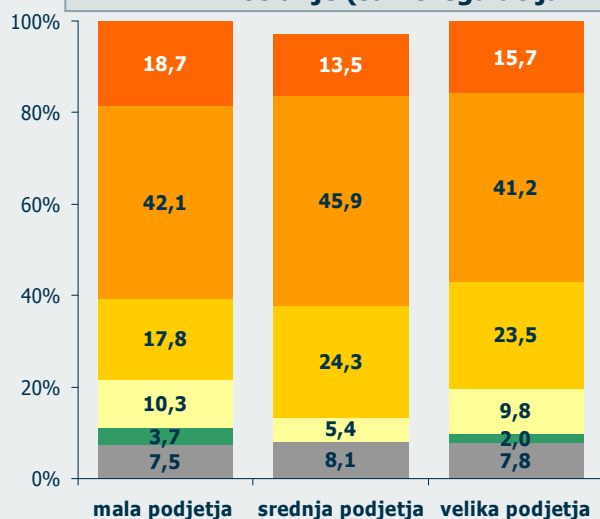
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

56

Vzpostavitev učinkovitejše zunanje (inšpekcijske in revizijske službe) in notranje (samoregulacija znotraj podjetij) kontrole menedžmenta



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
zelo učinkovito	27%	33%	18,7%	19%	31%	13,5%	18%	24%	15,7%
učinkovito	33%	40%	42,1%	34%	37%	45,9%	34%	38%	41,2%
niti učinkovito niti neučinkovito	25%	18%	17,8%	22%	22%	24,3%	26%	24%	23,5%
neučinkovito	7%	6%	10,3%	13%	5%	5,4%	13%	9%	9,8%
zelo neučinkovito	6%	1%	3,7%	7%	4%	2,7%	8%	3%	2,0%
ne ve, ne more oceniti	2%	2%	7,5%	5%	1%	8,1%	1%	2%	7,8%

Podobno, kot pri predlogu izobraževanja menedžerjev in podjetnikov na področju poslovne etike, tudi predlog vzpostavitve učinkovitejše zunanje in notranje kontrole menedžmenta ocenjuje v povprečju 60% anketiranih iz posameznih skupin podjetij kot učinkovito oziroma zelo učinkovito orodje za izboljšanje stanja poslovne etike, kar je podobno rezultatom leta 2004. Izpostavimo pa lahko, da so podjetja sedaj nekoliko bolj kritična in predlog v manjši meri ocenjujejo kot zelo učinkovito orodje za izboljšanje poslovne etike kot pa v preteklosti.

N=232

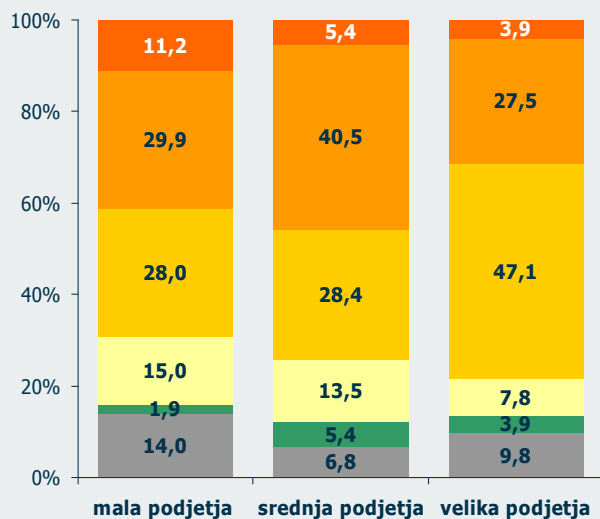
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

57

Zaostritev regulative



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
zelo učinkovito	24%	28%	11,2%	16%	24%	5,4%	14%	15%	3,9%
učinkovito	36%	38%	29,9%	36%	35%	40,5%	34%	34%	27,5%
niti učinkovito niti neučinkovito	24%	18%	28,0%	26%	30%	28,4%	24%	36%	47,1%
neučinkovito	7%	9%	15,0%	9%	4%	13,5%	22%	8%	7,8%
zelo neučinkovito	6%	1%	1,9%	6%	6%	5,4%	6%	4%	3,9%
ne ve, ne more oceniti	3%	6%	14,0%	7%	1%	6,8%	-	3%	9,8%

Zaostritev regulative je najslabše ocenjen predlog za izboljšanje poslovne etike. Slaba tretjina anketirancev iz velikih podjetij ter slaba polovica anketirancev iz malih in srednjih podjetij je mnenja, da bi zaostritev regulative izboljšala stanje poslovne etike med slovenskimi podjetji. V primerjavi s preteklo raziskavo so sedaj anketiranci tudi veliko bolj negativni pri podanem predlogu, saj je letos predlog zaostritve regulative kot zelo učinkovito izboljšanje stanja poslovne etike ocenil relativno nižji delež kot v preteklosti.

N=232

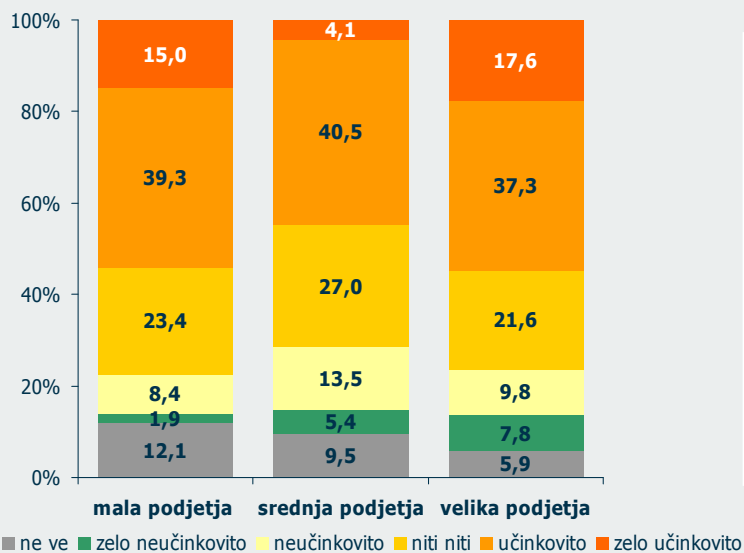
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

58

Spontana sprememba pravil delovanja v podjetjih



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
zelo učinkovito	14%	22%	15,0%	10%	12%	4,1%	12%	10%	17,6%
učinkovito	29%	22%	39,3%	28%	30%	40,5%	24%	31%	37,3%
niti učinkovito niti neučinkovito	32%	32%	23,4%	25%	41%	27,0%	32%	32%	21,6%
neučinkovito	11%	13%	8,4%	13%	8%	13,5%	17%	18%	9,8%
zelo neučinkovito	8%	5%	1,9%	15%	5%	5,4%	12%	2%	7,8%
ne ve, ne more oceniti	6%	6%	12,1%	9%	4%	9,5%	3%	7%	5,9%

Spontana sprememba pravil delovanja v podjetjih je po mnenju anketirancev nekoliko boljši predlog za izboljšanje poslovne etike kot zaostritev regulative, saj ga je kot učinkovit ali zelo učinkovit predlog ocenila približno polovica anketiranih iz posameznih skupin podjetij. Predlog so kot najbolj učinkovitega ocenila velika podjetja. V primerjavi s preteklima raziskavama pri vseh skupinah podjetij narašča delež predstavnikov podjetij, ki so mnenja, da lahko predlog učinkovito pripomore k izboljšanju poslovne etike v Sloveniji.

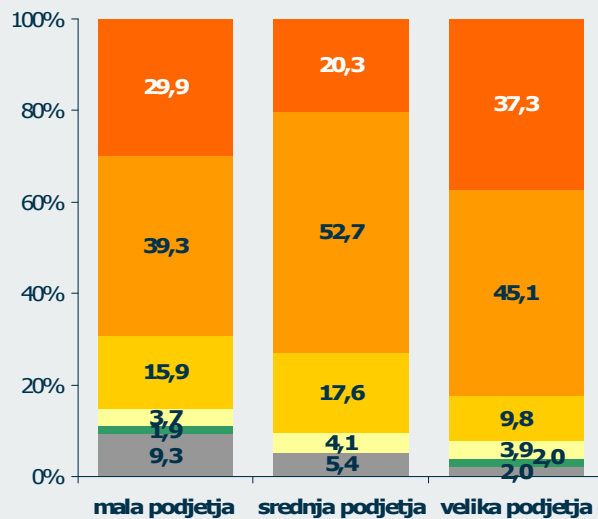
N=232

Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike

Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

59

Aktivno uvajanje etične klime v podjetjih



	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
zelo učinkovito	26%	24%	29,9%	19%	28%	20,3%	25%	27%	37,3%
učinkovito	34%	34%	39,3%	40%	46%	52,7%	35%	41%	45,1%
niti učinkovito niti neučinkovito	26%	25%	15,9%	20%	19%	17,6%	29%	23%	9,8%
neučinkovito	7%	13%	3,7%	8%	3%	4,1%	7%	6%	3,9%
zelo neučinkovito	5%	-	1,9%	4%	3%	-	4%	-	2,0%
ne ve, ne more oceniti	2%	4%	9,3%	9%	1%	5,4%	-	3%	2,0%

Aktivno uvajanje etične klime v podjetjih je po mnenju anketirancev najbolj učinkovit predlog izboljšanja poslovne etike, tako namreč meni v povprečju kar okoli 70% anketiranih iz posameznih skupin podjetij. Kot zelo učinkovitega ga najbolje ocenjujejo predstavniki, ki izhajajo iz velikih podjetij, najslabše pa predstavniki srednjih podjetij.

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE



Rezultati raziskave 2006 - vzorec odraža strukturo populacije

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

E1 Stanje slovenskega gospodarstva po vstopu v EU

E2 Stanje pojava korupcije v Sloveniji

E3 Etični kodeks

E4 Javni razpisi

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

E1

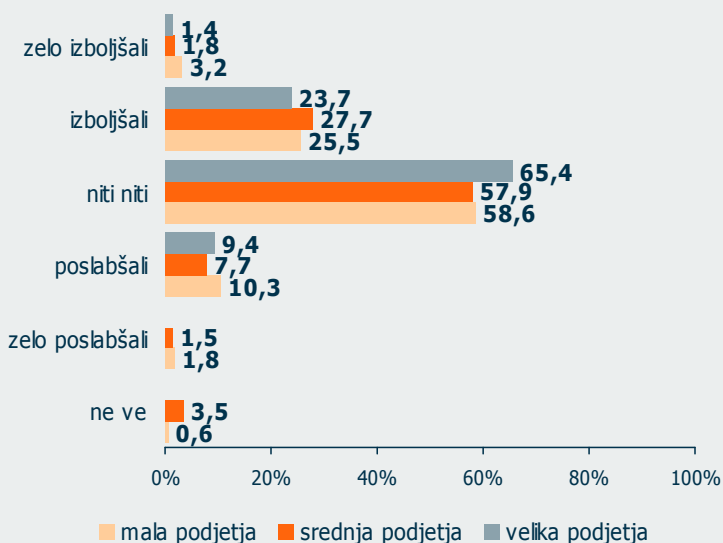
**Stanje slovenskega
gospodarstva po vstopu v EU**

Poslovni rezultati podjetja po vstopu v Evropsko unijo



Ali nam lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, ali so se poslovni rezultati vašega podjetja po vstopu v Evropsko unijo poslabšali ali izboljšali?

63



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo izboljšali	3,2%	1,8%	1,4%	3,0%
izboljšali	25,5%	27,7%	23,7%	25,7%
niti izboljšali niti poslabšali	58,6%	57,9%	65,4%	58,7%
poslabšali	10,3%	7,7%	9,4%	10,0%
zelo poslabšali	1,8%	1,5%	-	1,7%
ne ve, ne more oceniti	0,6%	3,5%	-	0,9%

Anketiranci ocenjujejo, da se rezultati poslovanja podjetja po vstopu v Evropsko unijo niso bistveno spremenili. Delež anketirancev, ki menijo, da se poslovni rezultati niso niti izboljšali niti poslabšali, se giblje okrog 60 odstotkov pri vseh treh skupinah podjetij. Bistveno izboljšanje poslovnih rezultatov relativno najboljše ocenjujejo mala podjetja. Nihče od anketirancev iz skupine velikih podjetij ni mnenja, da bi se rezultati poslovanja podjetja po vstopu v Evropsko unijo zelo poslabšali.

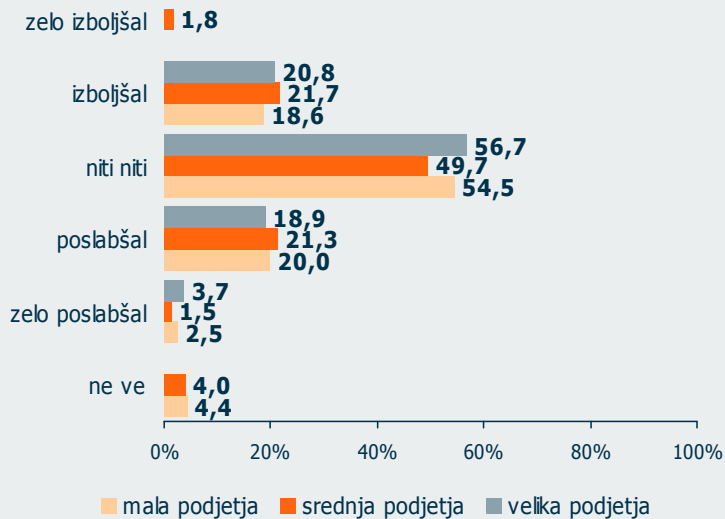
N=232

Položaj panoge po vstopu v Evropsko unijo



Ali nam lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, ali se je položaj vaše panoge kot celote po vstopu v Evropsko unijo poslabšal ali izboljšal?

64



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo izboljšal	-	1,8%	-	0,2%
izboljšal	18,6%	21,7%	20,8%	19,0%
niti izboljšal niti poslabšal	54,5%	49,7%	56,7%	54,0%
poslabšal	20,0%	21,3%	18,9%	20,1%
zelo poslabšal	2,5%	1,5%	3,7%	2,4%
ne ve, ne more oceniti	4,4%	4,0%	-	4,3%

Približno polovica vseh anketiranih iz vseh treh skupin podjetij meni, da se položaj panoge, iz katere izhajajo podjetja, po vstopu v Evropsko unijo ni bistveno spremenil, torej se ni niti izboljšal niti poslabšal, slaba četrtnina vseh podjetij pa meni, da se je položaj panoge po vstopu v Evropsko unijo poslabšal oziroma zelo poslabšal. Najvišje ocene, torej bistveno izboljšanje, so podali le anketiranci, ki prihajajo iz srednje velikih podjetij, a je ta delež minimalen, in sicer le nekaj manj kot 2%.

N=232



GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

E2

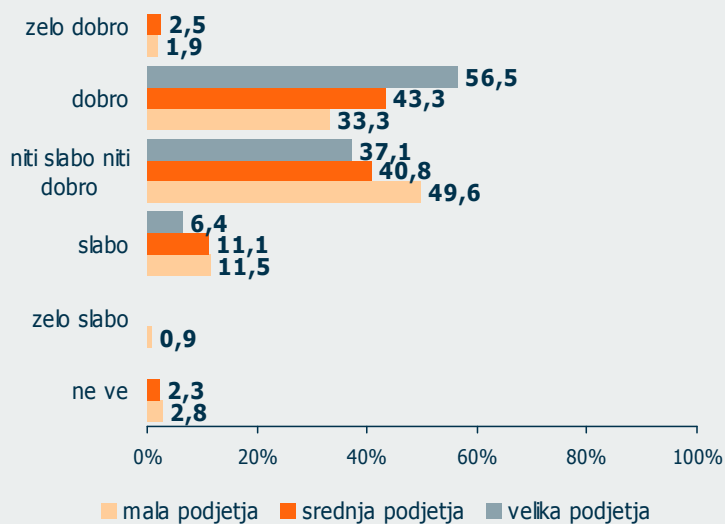
Stanje pojava korupcije v Sloveniji

Trenutno stanje slovenskega gospodarstva



Ali nam lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, kakšno je po vašem mnenju trenutno stanje slovenskega gospodarstva?

66



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo dobro	1,9%	2,5%	-	1,9%
dobro	33,3%	43,3%	56,5%	35,1%
niti slabo niti dobro	49,6%	40,8%	37,1%	48,2%
slabo	11,5%	11,1%	6,4%	11,3%
zelo slabo	0,9%	-	-	0,8%
ne ve, ne more oceniti	2,8%	2,3%	-	2,7%
POVPREČNE OCENE	3,24	3,38	3,50	3,27

Slaba polovica vseh podjetij, ki so sodelovala v raziskavi, meni, da trenutno stanje gospodarstva ni niti slabo niti dobro. Da je stanje slovenskega gospodarstva dobro, v največji meri ocenjujejo velika podjetja (56,5%), da je slabo pa mala in srednja podjetja (okoli 11%).

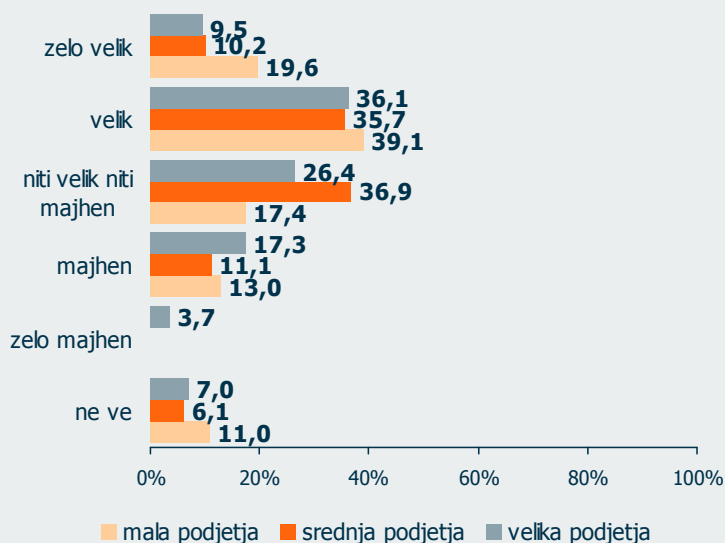
N=232

Problem korupcije v Sloveniji



Ali nam lahko na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako velik problem se vam zdi korupcija v današnji Sloveniji?

67



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo velik	19,6%	10,2%	9,5%	18,2%
velik	39,1%	35,7%	36,1%	38,6%
niti velik niti majhen	17,4%	36,9%	26,4%	19,8%
majhen	13,0%	11,1%	17,3%	12,9%
zelo majhen	-	-	3,7%	0,1%
ne ve, ne more oceniti	11,0%	6,1%	7,0%	10,3%

Da je problem korupcije v Sloveniji velik oziroma zelo velik problem, v največji meri menijo mala podjetja (58,7%), pri srednjih in velikih podjetjih je ta delež anketirancev relativno podoben (okoli 45%). Korupcijo kot majhen oziroma zelo majhen problem v največji meri zaznavajo velika podjetja, kar petina velikih podjetij, medtem ko ga kot zelo majhen problem ne ocenjuje nihče od anketirancev iz malih ali srednjih podjetij.

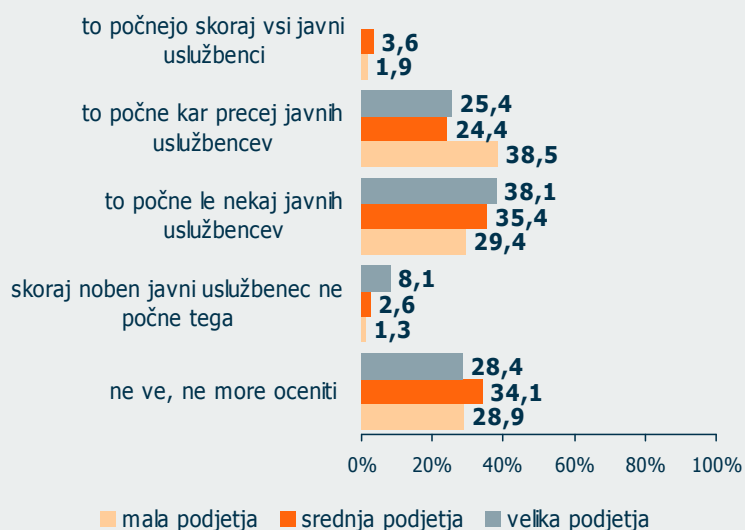
N=232

Razširjenost korupcije in sprejemanja podkupnin v javnih službah



Kako razširjena sta po vaši oceni v Sloveniji pojava korupcije in sprejemanje podkupnine v javnih službah?

68



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
to počnejo skoraj vsi javni uslužbenci	1,9%	3,6%	-	2,0%
to počne kar precej javnih uslužbencev	38,5%	24,4%	25,4%	36,6%
to počne le nekaj javnih uslužbencev	29,4%	35,4%	38,1%	30,3%
skoraj noben javni uslužbenec ne počne tega	1,3%	2,6%	8,1%	1,7%
ne ve, ne more oceniti	28,9%	34,1%	28,4%	29,4%

Mnenje o razširjenosti korupcije in sprejemanja podkupnin v javnih službah je, gledano na splošno, zelo deljeno. Približno tretjina vseh anketirancev meni, da to počne kar precej javnih uslužbencev, podoben delež pa je tudi mnenj, da to počne le nekaj uslužbencev. Najboljše mnenje o korupciji in sprejemanju podkupnin v javnih službah imajo velika podjetja saj jih 8,1% meni, da skoraj noben javni uslužbenec ne počne tega, najbolj kritično pa pojav ocenjujejo mala podjetja, kjer kar 40,4% anketirancev meni, da to počnejo skoraj vsi oziroma kar precej javnih uslužbencev.

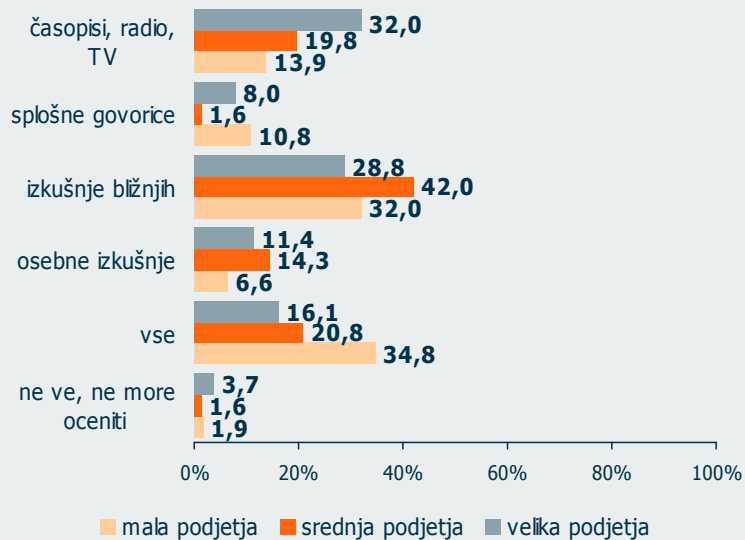
N=232

Utemeljitev mnenja o razširjenosti korupcije in sprejemanja podkupnin v javnih službah



Na čem predvsem temelji to vaše mnenje? Je utemeljeno predvsem.....

69



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
časopisi, radio, TV	13,9%	19,8%	32,0%	15,0%
splošne govorice	10,8%	1,6%	8,0%	9,7%
izkušnje bližnjih	32,0%	42,0%	28,8%	33,0%
osebne izkušnje	6,6%	14,3%	11,4%	7,6%
vse zgoraj navedeno	34,8%	20,8%	16,1%	32,8%
ne ve, ne more oceniti	1,9%	1,6%	3,7%	1,9%

Mnenje o razširjenosti korupcije in sprejemanju podkupnin v javnih službah anketiranci na splošno v največji meri utemeljujejo z izkušnjami oseb, ki so anketirancem blizu, sledijo javni mediji ter osebne izkušnje. Slaba tretjina malih podjetij utemeljuje svoje mnenje predvsem na izkušnjah bližnjih ter vseh dejavnikih, ki so bili predstavljeni v raziskavi. Izkušnje bližnjih so prav tako najpomembnejši utemeljitveni dejavnik za srednja podjetja, medtem ko slaba tretjina velikih podjetij svoje mnenje o razširjenosti korupcije v javnih službah v največji meri utemeljujejo z novicami, ki jih pridobivajo iz javnih medijev.

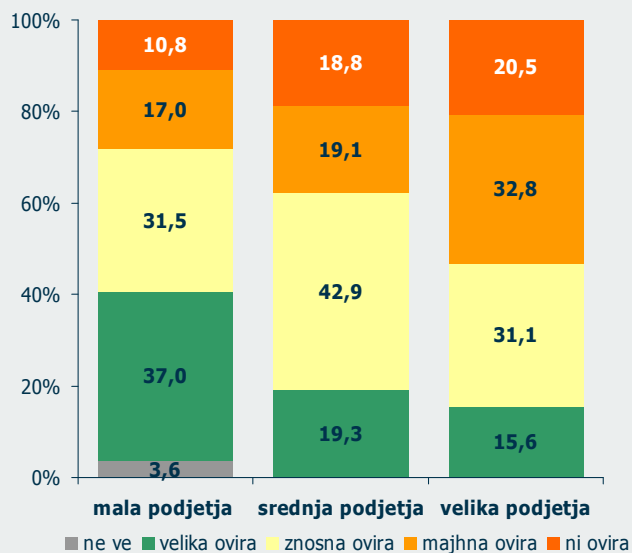
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

70

Pogoji financiranja



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	10,8%	18,8%	20,5%	11,9%
majhna ovira	17,0%	19,1%	32,8%	17,7%
še znosna ovira	31,5%	42,9%	31,1%	32,8%
velika ovira	37,0%	19,3%	15,6%	34,5%
ne ve, ne more oceniti	3,6%	-	-	3,1%

V kolikor pogledamo rezultate za vse tri skupine skupaj, lahko opazimo, da slaba tretjina vseh anketirancev meni, da so pogoji financiranja še znosna ovira za delovanje in rast slovenskih podjetij, le nekaj odstotkov več pa jih po drugi strani ocenjuje kot oviro, ki v veliki meri vpliva na rast in delovanje podjetij. Pri tem so najbolj kritična mala podjetja, ki pogoje financiranja v največji meri ocenjujejo kot veliko oviro, najmanj kritična pa so velika podjetja, kjer polovica anketirancev pogojev financiranja sploh ne zaznava kot oviro za rast in delovanje podjetja ali pa jih zaznava le kot majhno oviro.

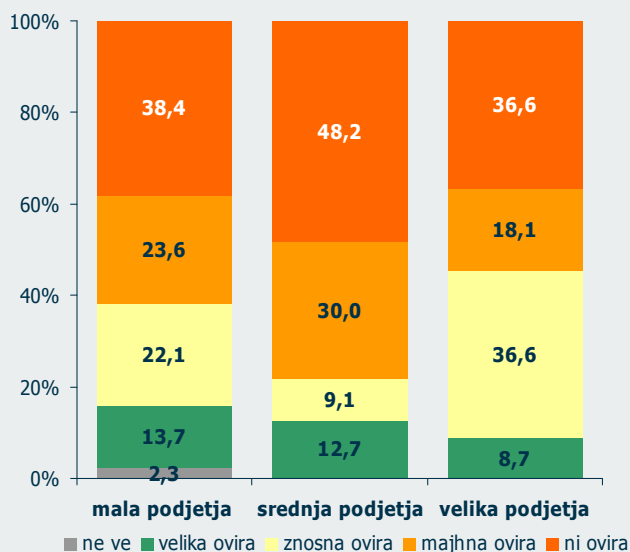
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

71

Zagotavljanje infrastrukture (telefonija, električna energija, voda, ceste)



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	38,4%	48,2%	36,6%	39,4%
majhna ovira	23,6%	30,0%	18,1%	24,2%
še znosna ovira	22,1%	9,1%	36,6%	21,0%
velika ovira	13,7%	12,7%	8,7%	13,4%
ne ve, ne more oceniti	2,3%	-	-	2,0%

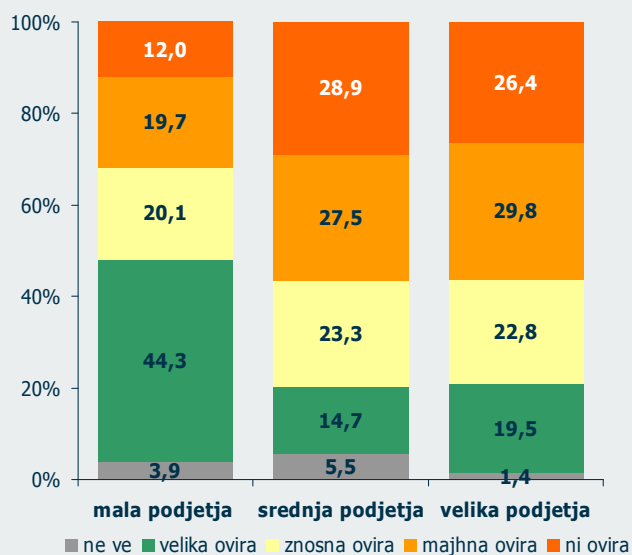
Nekaj manj kot 40% vseh anketirancev meni, da zagotavljanje infrastrukture (telefonije, električne energij, vode in cest) ni ovira za rast in delovanje slovenskih podjetij. Slaba četrtina ocenjuje dejavnik zagotavljanja infrastrukture kot majhno oviro, kot veliko pa ga ocenjuje 13,4% vseh anketirancev. Zagotavljanje infrastrukture kot dejavnik, ki ne predstavlja ovire za rast in delovanje slovenskih podjetij, v največji meri izražajo anketiranci iz srednjih podjetij.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

72

Cene najema in nakupa zemljišč ter poslovnih prostorov



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	12,0%	28,9%	26,4%	14,3%
majhna ovira	19,7%	27,5%	29,8%	20,8%
še znosna ovira	20,1%	23,3%	22,8%	20,5%
velika ovira	44,3%	14,7%	19,5%	40,3%
ne ve, ne more oceniti	3,9%	5,5%	1,4%	4,0%

V primerjavi z zagotavljanjem infrastrukture predstavljajo cene najema in nakupa zemljišč ter poslovnih prostorov vsem slovenskim podjetjem veliko oviro za njihovo rast in delovanje, slednje mnenje izraža kar 40,3% vseh anketirancev. V največji meri dejavnik kot veliko oviro ocenjujejo mala podjetja (44,3%), srednja in velika podjetja pa dejavnik ocenjujejo kot majhno oviro oziroma ga sploh ne zaznavajo kot oviro.

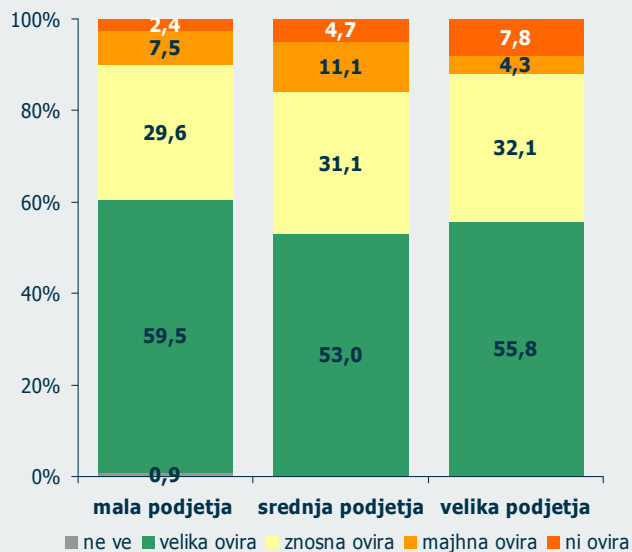
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

73

Davki



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	2,4%	4,7%	7,8%	2,8%
majhna ovira	7,5%	11,1%	4,3%	7,8%
še znosna ovira	29,6%	31,1%	32,1%	29,8%
velika ovira	59,5%	53,0%	55,8%	58,7%
ne ve, ne more oceniti	0,9%	-	-	0,8%

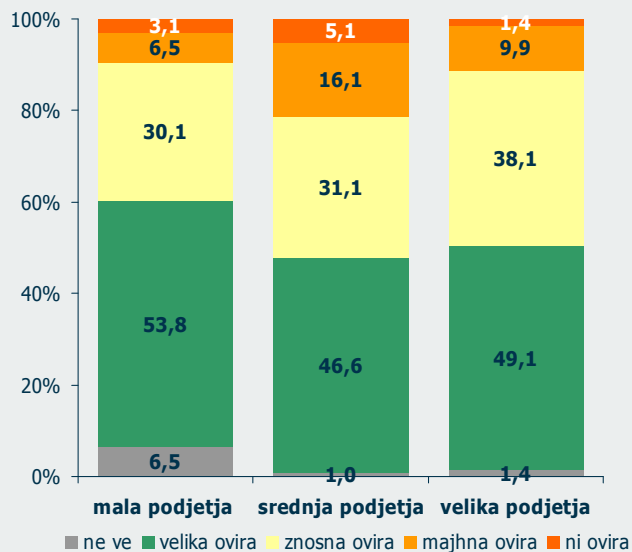
Davki predstavljajo med vsemi dejavniki v raziskavi za slovenska podjetja največjo oviro za njihovo rast in delovanje, to meni nekaj manj kot 60% vseh anketirancev. Pri tem so svoje mnenje najbolj kritično podali predstavniki malih podjetij, kot dejavnik, ki ne predstavlja ovire za rast in delovanje, pa ga v največji meri ocenjujejo predstavniki velikih podjetij.

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

74

Obstoječa zakonska in druga regulativa



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	3,1%	5,1%	1,4%	3,3%
majhna ovira	6,5%	16,1%	9,9%	7,7%
še znosna ovira	30,1%	31,1%	38,1%	30,5%
velika ovira	53,8%	46,6%	49,1%	52,9%
ne ve, ne more oceniti	6,5%	1,0%	1,4%	5,7%

Obstoječa zakonodaja in druga regulativa so naslednji dejavnik, ki poleg davkov v največji meri vplivajo na delovanje in rast slovenskih podjetij. Kot veliko oviro jo ocenjuje dobra polovica vseh anketirancev. Srednja podjetja v največji meri menijo, da dejavnik ne predstavlja ovire za njihovo delovanje in rast, kot dejavnik, ki predstavlja veliko oviro za delovanje in rast, pa ga v največji meri vidijo mala podjetja.

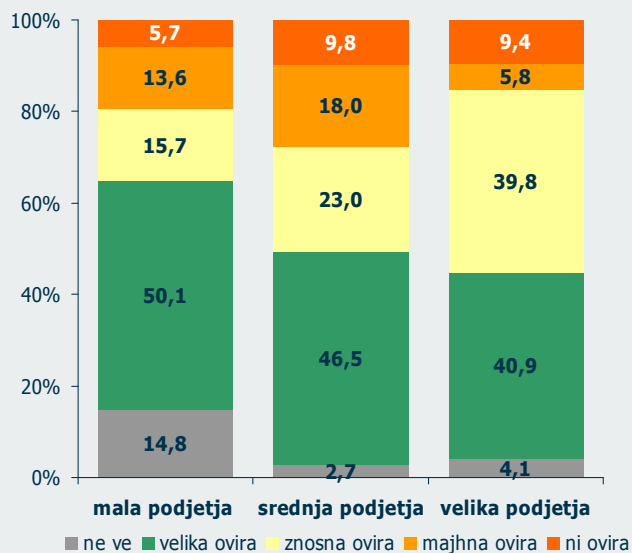
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

75

Delovanje sodstva



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	5,7%	9,8%	9,4%	6,2%
majhna ovira	13,6%	18,0%	5,8%	13,9%
še znosna ovira	15,7%	23,0%	39,8%	17,2%
velika ovira	50,1%	46,5%	40,9%	49,5%
ne ve, ne more oceniti	14,8%	2,7%	4,1%	13,2%

Tudi delovanje sodstva predstavlja polovici slovenskim podjetjem veliko oviro za njihovo nemoteno delovanje in rast. Tako ga v največji meri ocenjujejo mala podjetja (polovica malih podjetij). Da delovanje sodstva ni ovira oziroma je le majhna ovira, pa meni petina anketirancev.

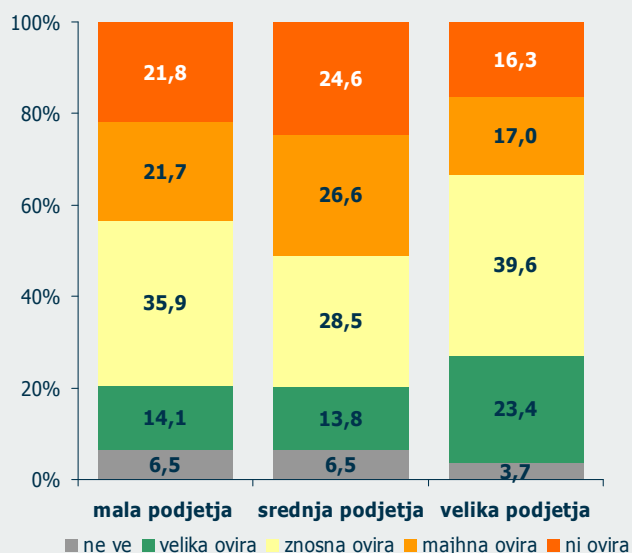
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavniki:

76

Aktualne politične razmere



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	21,8%	24,6%	16,3%	22,0%
majhna ovira	21,7%	26,6%	17,0%	22,1%
še znosna ovira	35,9%	28,5%	39,6%	35,1%
velika ovira	14,1%	13,8%	23,4%	14,3%
ne ve, ne more oceniti	6,5%	6,5%	3,7%	6,4%

Največji delež (tretjina) vseh anketirancev meni, da so aktualne politične razmere še znosna ovira za delovanje in rast njihovih podjetij. Da politične razmere niso ovira za njihovo poslovanje, v največji meri navajajo srednja podjetja (četrtnina), medtem ko ga kot veliko oviro za nemoteno delovanje in rast v največji meri ocenjujejo velika podjetja.

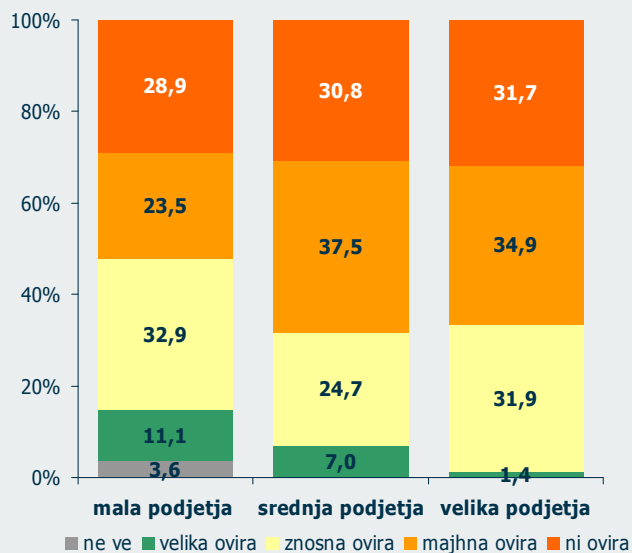
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

77

Inflacija



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	28,9%	30,8%	31,7%	29,2%
majhna ovira	23,5%	37,5%	34,9%	25,4%
še znosna ovira	32,9%	24,7%	31,9%	31,9%
velika ovira	11,1%	7,0%	1,4%	10,3%
ne ve, ne more oceniti	3,6%	-	-	3,1%

Večina slovenskih podjetij je mnenja, da inflacija ne predstavlja motečega dejavnika za delovanje in rast podjetja (menijo, da ta to ni ovira ali pa je majhna ovira). Inflacijo kot veliko oviro za poslovanje v največji meri ocenjujejo mala podjetja.

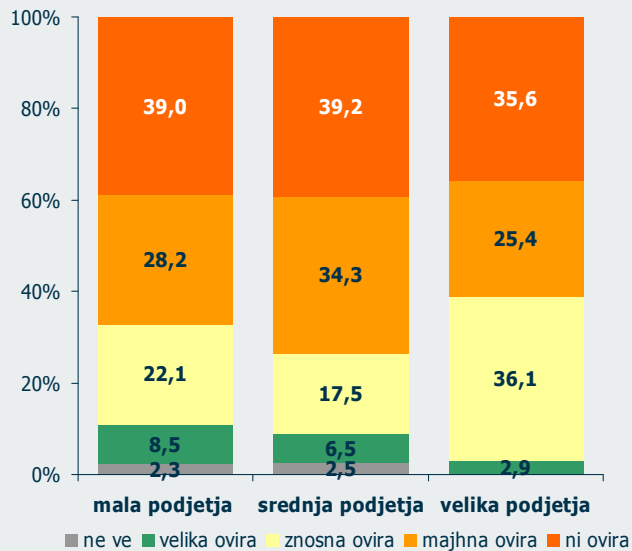
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

78

Menjalni tečaj tolarja



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	39,0%	39,2%	35,6%	38,9%
majhna ovira	28,2%	34,3%	25,4%	28,8%
še znosna ovira	22,1%	17,5%	36,1%	22,0%
velika ovira	8,5%	6,5%	2,9%	8,1%
ne ve, ne more oceniti	2,3%	2,5%	-	2,2%

Menjalni tečaj tolarja, pred uvedbo evra, podjetjem ni predstavljal ovire, v kolikor pa že, so ta dejavnik ocenili kot majhno oviro. Kot veliko oviro so menjalni tečaj v najmanjši meri ocenila velika podjetja.

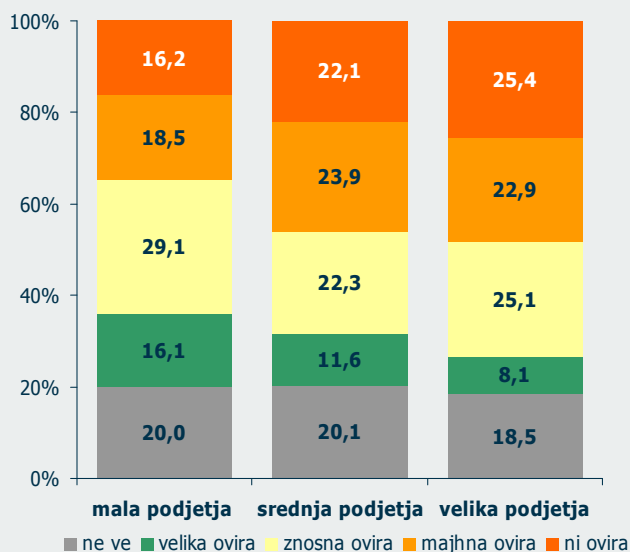
N=232

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

79

Korupcija v javnem sektorju na splošno



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	16,2%	22,1%	25,4%	17,1%
majhna ovira	18,5%	23,9%	22,9%	19,2%
še znosna ovira	29,1%	22,3%	25,1%	28,2%
velika ovira	16,1%	11,6%	8,1%	15,4%
ne ve, ne more oceniti	20,0%	20,1%	18,5%	20,0%

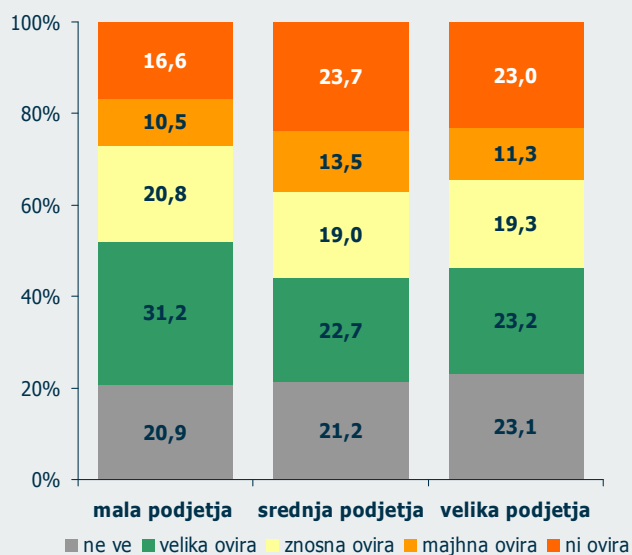
Mnenje podjetij je, da je korupcija v javnem sektorju na splošno še znosna ovira, ki bistveno ne vpliva na njihovo rast in delovanje. Do korupcije v javnem sektorju so najbolj kritični v skupini malih podjetij, saj je tu v primerjavi z ostalima skupinama podjetij največji delež anketirancev, ki meni, da je korupcija v javnem sektorju ovira, ki v veliki meri vpliva na njihovo delovanje in rast (16,1%).

Dejavniki vpliva delovanja in rasti podjetja

Ali nam lahko na lestvici ocenite, kako problematični so za delovanje in rast vašega podjetja spodaj naštetih dejavnikov:

80

Korupcija pri pridobivanju poslov preko postopkov javnega naročanja



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
ni ovira	16,6%	23,7%	23,0%	17,6%
majhna ovira	10,5%	13,5%	11,3%	10,8%
še znosna ovira	20,8%	19,0%	19,3%	20,6%
velika ovira	31,2%	22,7%	23,2%	30,0%
ne ve, ne more oceniti	20,9%	21,2%	23,1%	21,0%

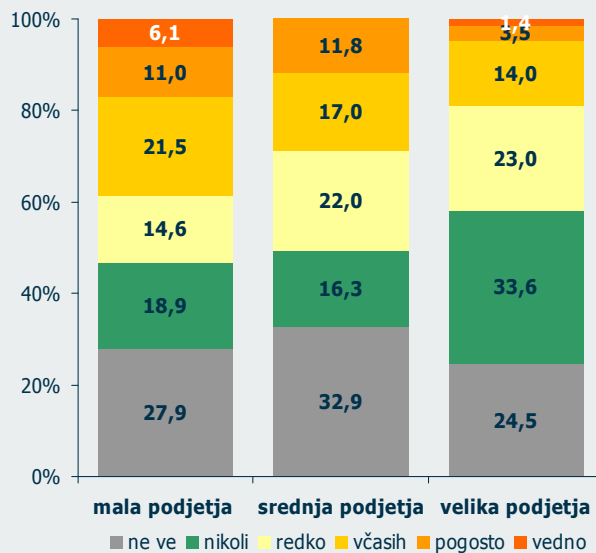
Slaba tretjina podjetij meni, da korupcija pri pridobivanju poslov preko postopkov javnega naročanja predstavlja veliko oviro za njihovo rast in delovanje. V kolikor pogledamo ta delež med posameznimi skupinami podjetij, lahko vidimo, da slednje v največji meri drži za mala podjetja, medtem ko srednja in velika podjetja menijo, da ta dejavnik ne predstavlja ovire za delovanje in rast slovenskih podjetij.

Pogled na javne uslužbenke in funkcionarje

Ko pomislite na javne uslužbenke in funkcionarje, kako pogosto po vašem mnenju držita navedeni trditvi?

81

Podjetja v moji panogi morajo običajno izplačati nekaj dodatnih neuradnih plačil v obliki denarja, usluge ali darila, da se stvari uredijo.



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
vedno	6,1%	-	1,4%	5,3%
pogosto	11,0%	11,8%	3,5%	10,8%
včasih	21,5%	17,0%	14,0%	20,8%
redko	14,6%	22,0%	23,0%	15,6%
nikoli	18,9%	16,3%	33,6%	19,1%
ne ve, ne more oceniti	27,9%	32,9%	24,5%	28,3%

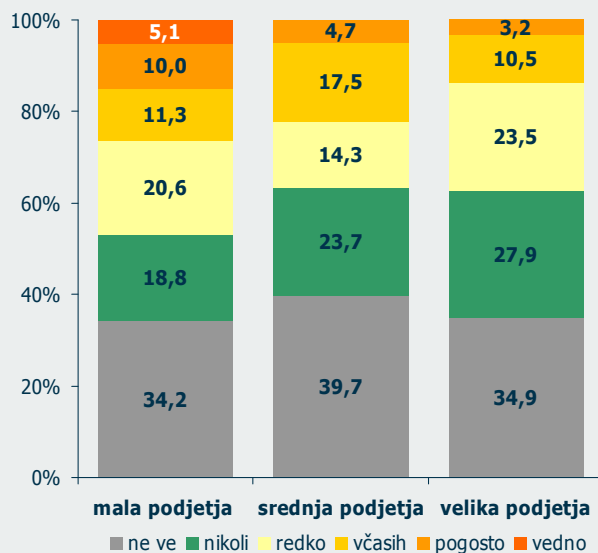
Mnenje o tem, da morajo podjetja znotraj svoje panoge običajno izplačati nekaj dodatnih neuradnih plačil v obliki denarja, usluge ali darila, da uredijo potrebne stvari, je med slovenskimi podjetji precej deljeno saj jih približno petina meni, da je to potrebno le včasih, po drugi strani pa prav tako petina anketirancev meni, da tega v njihovi panogi ni potrebno nikoli storiti. Najslabši pogled na javne uslužbenke imajo mala podjetja, saj v primerjavi z ostalima skupinama podjetij v največji meri menijo, da morajo podjetja v njihovi panogi vedno izplačati nekaj dodatnih neuradnih plačil v obliki denarja, usluge ali darila, da se stvari uredijo.

Pogled na javne uslužbence in funkcionarje

Ko pomislite na javne uslužbence in funkcionarje, kako pogosto po vašem mnenju držita navedeni trditvi?

82

Podjetja v moji panogi običajno že vnaprej vedo, kolikšen je znesek tega dodatnega plačila v obliki denarja, uslug ali daril.



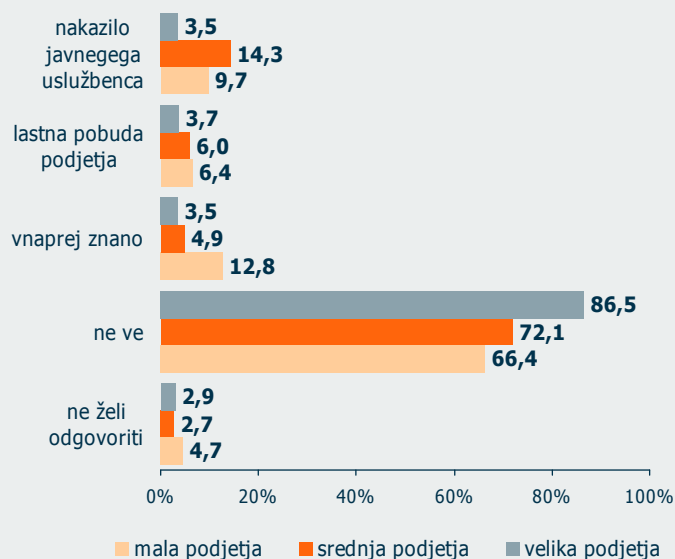
	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
vedno	5,1%	-	-	4,4%
pogosto	10,0%	4,7%	3,2%	9,2%
včasih	11,3%	17,5%	10,5%	12,0%
redko	20,6%	14,3%	23,5%	20,0%
nikoli	18,8%	23,7%	27,9%	19,6%
ne ve, ne more oceniti	34,2%	39,7%	34,9%	34,8%

40% vseh podjetij navaja, da ne vedo oziroma le redko že vnaprej vedo, kolikšen je znesek tega dodatnega plačila v obliki denarja, uslug ali daril. Delež anketirancev, ki so navajali, da vedno oziroma pogosto vedo znesek dodatnega plačila že vnaprej, je v skupini malih podjetij. Ta delež je najnižji v skupini velikih podjetij (3,2%).

Neuradna plačila – delež pogodbene vrednosti

Ko pride do dodatnih neuradnih plačil, kaj od naštetega se zgodi najpogosteje?

83



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
javni uslužbenec ali funkcionar zahteva oz. nakaže, da pričakuje plačilo, uslugo ali darilo	9,7%	14,3%	3,5%	10,0%
podjetje na lastno pobudo ponudi tovrstno plačilo	6,4%	6,0%	3,7%	6,3%
vnaprej je znano, kako in koliko plačati, kakšna naj bo usluga ali kakšno darilo je treba dati, zato se o tem ne govori	12,8%	4,9%	3,5%	11,7%
ne ve, ne more oceniti	66,4%	72,1%	86,5%	67,6%
ne želi odgovoriti	4,7%	2,7%	2,9%	4,4%

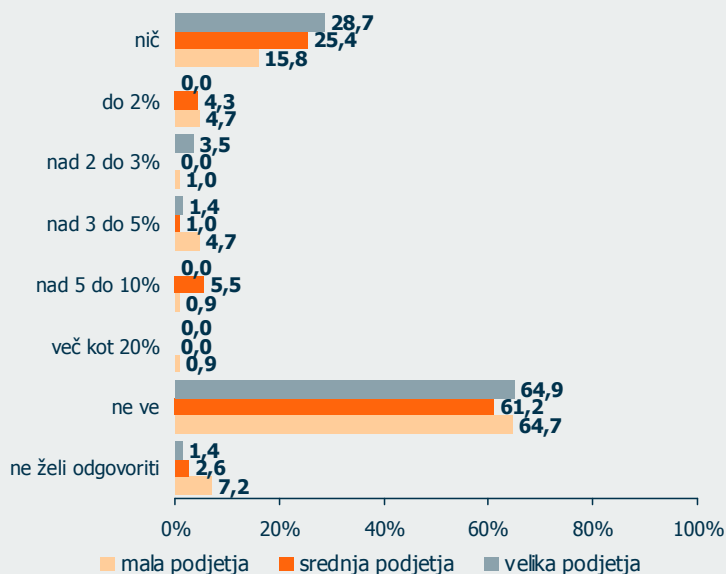
11,7 % anketirancev, ki so na vprašanje odgovorili, navaja, da je vnaprej znano, kako in koliko plačati, kakšna naj bo usluga ali kakšno darilo je treba dati, zato se o tem ne govori, pri tem je največji delež v skupini mala podjetja. Le slabi dve odstotni točki manj jih navaja, da javni uslužbenec ali funkcionar zahteva oziroma nakaže, da pričakuje plačilo, uslugo ali darilo, kar v največji meri velja za anketirance iz srednje velikih podjetij.

Odstotek dajanja dodatnih neuradnih plačil v podjetjih



Ali nam lahko zaupate, kolikšen delež pogodbene vrednosti morajo podjetja v vaši panogi običajno ponuditi za dodatna neuradna plačila (v obliki denarja, uslug ali daril) javnim uslužbencem ali funkcionarjem, da pridobijo posle preko postopkov oddaje javnih naročil?

84



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
nič	15,8%	25,4%	28,7%	17,2%
do 2%	4,7%	4,3%	-	4,5%
nad 2 do 3%	1,0%	-	3,5%	1,0%
nad 3 do 5%	4,7%	1,0%	1,4%	4,2%
nad 5 do 10%	0,9%	5,5%	-	1,4%
več kot 20%	0,9%	-	-	0,8%
ne ve	64,7%	61,2%	64,9%	64,3%
ne želi odgovoriti	7,2%	2,6%	1,4%	6,5%

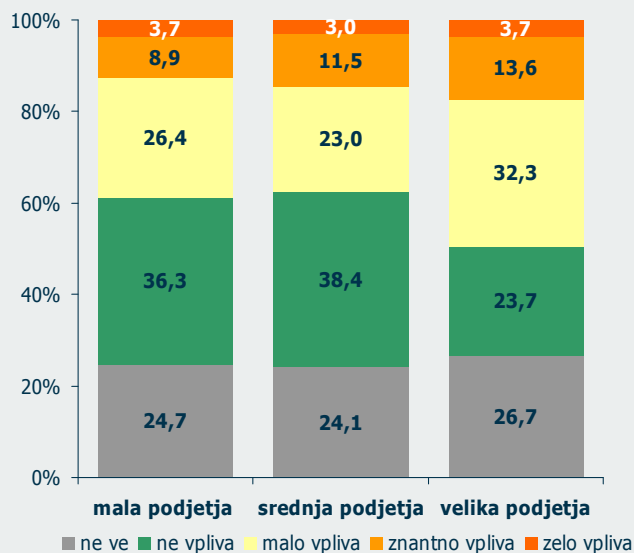
Največji delež vseh anketirancev meni, da podjetjem v njihovi panogi običajno ni potrebno ponuditi nič za dodatna neuradna plačila (v obliki denarja, uslug ali daril) javnim uslužbencem ali funkcionarjem, da pridobijo posle preko postopkov oddaje javnih naročil. Sledita deleža anketirancev, ki so menili, da je za pridobitev poslov preko oddaje javnih naročil potrebno javnim uslužbencem ali funkcionarjem ponuditi do 2% oziroma do 5% delež pogodbene vrednosti.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

85

Politični pritiski na poslovanje slovenskih bank



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	36,3%	38,4%	23,7%	36,2%
malo vpliva	26,4%	23,0%	32,3%	26,2%
znatno vpliva	8,9%	11,5%	13,6%	9,4%
zelo vpliva	3,7%	3,0%	3,7%	3,6%
ne ve, ne more oceniti	24,7%	24,1%	26,7%	24,6%

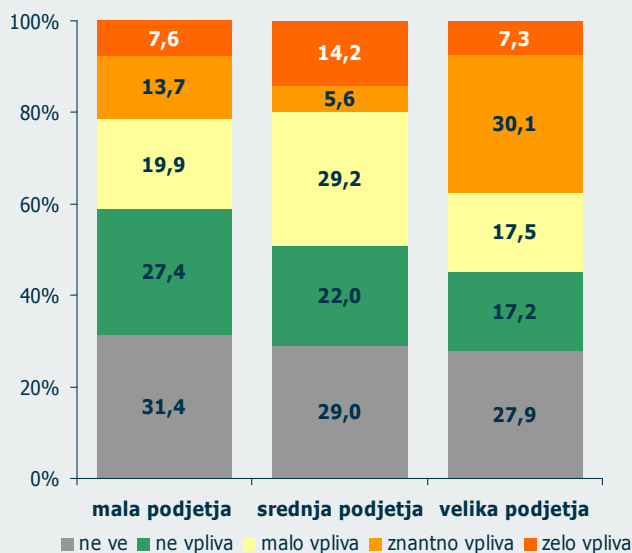
Politični pritiski na poslovanje slovenskih bank so po mnenju večine anketirancev, ki so sodelovali v raziskavi, oblika korupcije, ki sploh ne vpliva ali pa vpliva zelo malo na samo poslovanje podjetij. Da politični pritiski na poslovanje slovenskih bank malo vplivajo na poslovanje slovenskih podjetij, menijo v največji meri anketiranci iz skupine velikih podjetij (slaba tretjina), mala in srednja podjetja pa menijo, da ta oblika korupcije na njihovo poslovanje nima nikakršnega vpliva.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

86

Korupcija poslancev pri sprejemanju zakonov



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	27,4%	22,0%	17,2%	26,5%
malo vpliva	19,9%	29,2%	17,5%	20,9%
znatno vpliva	13,7%	5,6%	30,1%	13,3%
zelo vpliva	7,6%	14,2%	7,3%	8,3%
ne ve, ne more oceniti	31,4%	29,0%	27,9%	31,0%

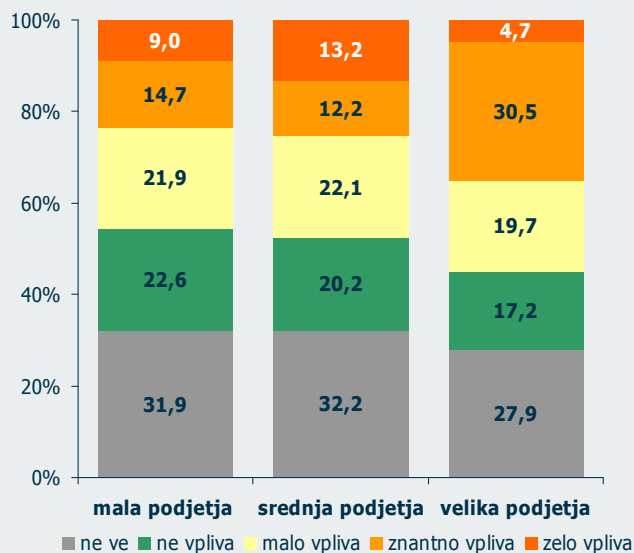
Dobra četrtina vseh anketirancev navaja, da korupcija poslancev pri sprejemanju zakonov nima vpliva na poslovanje slovenskih podjetij. Vpliva korupcije poslancev pri sprejemanju zakonov v največji meri ne zaznavajo pri svojem poslovanju mala podjetja (27,4%), medtem ko srednja podjetja menijo, da ta oblika korupcije zelo vpliva na njihovo poslovanje (14,2%).

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

87

Korupcija vladnih funkcionarjev pri oblikovanju zakonov



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	22,6%	20,2%	17,2%	22,2%
malo vpliva	21,9%	22,1%	19,7%	21,8%
znatno vpliva	14,7%	12,2%	30,5%	14,9%
zelo vpliva	9,0%	13,2%	4,7%	9,3%
ne ve, ne more oceniti	31,9%	32,2%	27,9%	31,8%

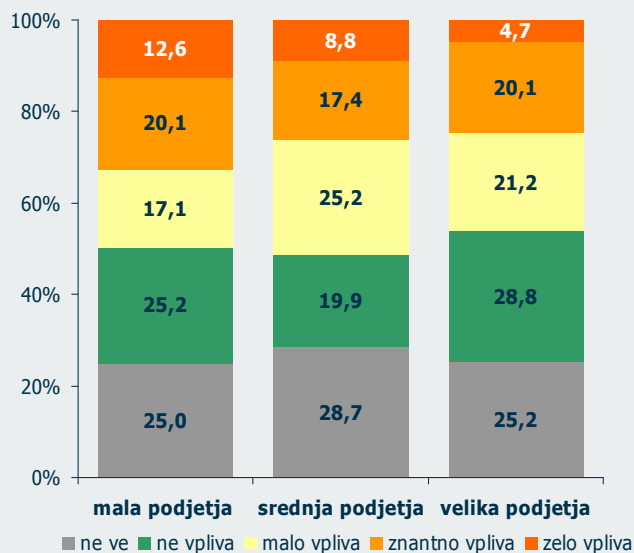
Korupcija vladnih funkcionarjev pri oblikovanju zakonov je oblika korupcije, ki na poslovanje podjetij nima nikakršnega vpliva ali pa je ta vpliv minimalen, tako meni 44,0% anketirancev. Korupcija vladnih funkcionarjev pri oblikovanju zakonov ima največji vpliv na skupino srednjih podjetij (13,2%).

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

88

Korupcija javnih uslužbencev in funkcionarjev pri pridobivanju poslov



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	25,2%	19,9%	28,8%	24,7%
malo vpliva	17,1%	25,2%	21,2%	18,1%
znatno vpliva	20,1%	17,4%	20,1%	19,8%
zelo vpliva	12,6%	8,8%	4,7%	11,9%
ne ve, ne more oceniti	25,0%	28,7%	25,2%	25,4%

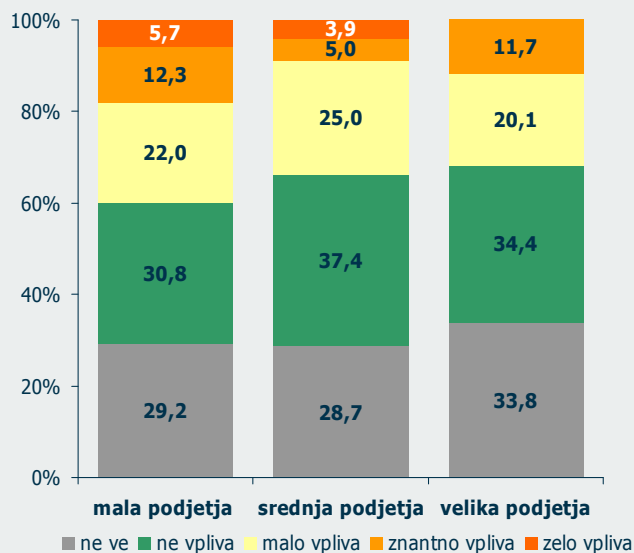
Tudi korupcija javnih uslužbencev in funkcionarjev pri pridobivanju poslov po mnenju 42,8% anketirancev nima vpliva oziroma je ta zelo majhen pri poslovanju podjetij. Zelo velik vpliv na poslovanje pripisujejo korupciji javnih uslužbencev in funkcionarjem pri pridobivanju poslov, v največji meri med vsemi skupinami podjetij, mala podjetja (12,6%), v najmanjši meri pa ta vpliv vidijo velika podjetja (28,8%).

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

89

Korupcija davčnih uradnikov



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	30,8%	37,4%	34,4%	31,6%
malo vpliva	22,0%	25,0%	20,1%	22,3%
znatno vpliva	12,3%	5,0%	11,7%	11,5%
zelo vpliva	5,7%	3,9%	-	5,3%
ne ve, ne more oceniti	29,2%	28,7%	33,8%	29,3%

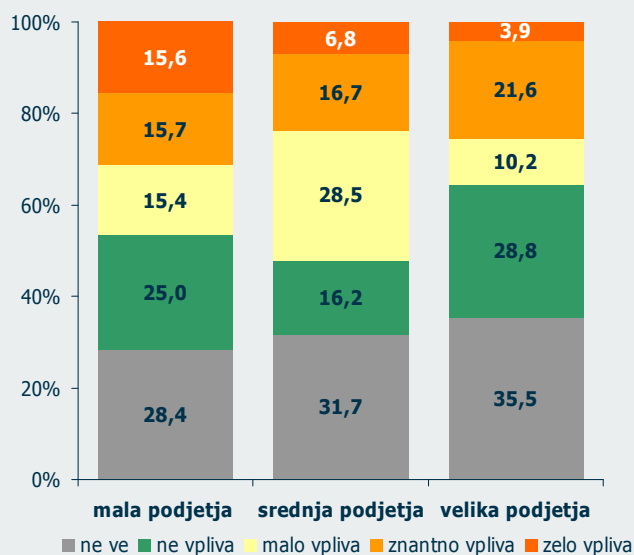
22,3% vseh anketirancev meni, da korupcija davčnih uradnikov malo vpliva na poslovanje naših podjetij. Največji delež anketirancev, ki so mnenja, da ta oblika korupcije ne vpliva na poslovanje podjetij, izhaja iz skupine srednjih podjetij (37,4%). Najbolj kritična do korupcije davčnih uradnikov so mala podjetja, kjer slaba petina anketiranih ocenjuje, da ta oblika znatno ali zelo vpliva na njihovo poslovanje.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

90

Korupcija javnih uslužbencev in funkcionarjev pri oddaji javnih naročil



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	25,0%	16,2%	28,8%	24,1%
malo vpliva	15,4%	28,5%	10,2%	16,7%
znatno vpliva	15,7%	16,7%	21,6%	15,9%
zelo vpliva	15,6%	6,8%	3,9%	14,3%
ne ve, ne more oceniti	28,4%	31,7%	35,5%	28,9%

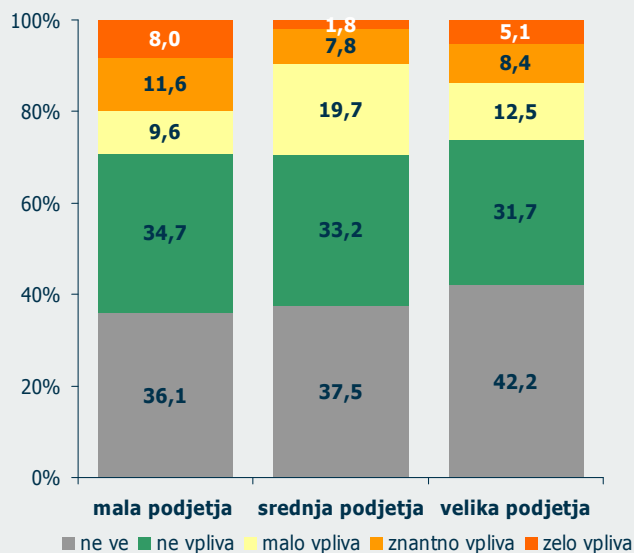
Korupcija javnih uslužbencev in funkcionarjev pri oddaji javnih je oblika korupcije, za katero slaba četrtnina vseh anketirancev meni, da nima vpliva na poslovanje naših podjetij. Z največjimi težavami se pri tej obliki korupcije soočajo mala podjetja, kjer 15,6% anketiranih meni, da ta v zelo veliki meri vpliva na njihovo poslovanje.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

91

Korupcija sodnikov



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	34,7%	33,2%	31,7%	34,5%
malo vpliva	9,6%	19,7%	12,5%	10,8%
znatno vpliva	11,6%	7,8%	8,4%	11,1%
zelo vpliva	8,0%	1,8%	5,1%	7,2%
ne ve, ne more oceniti	36,1%	37,5%	42,2%	36,4%

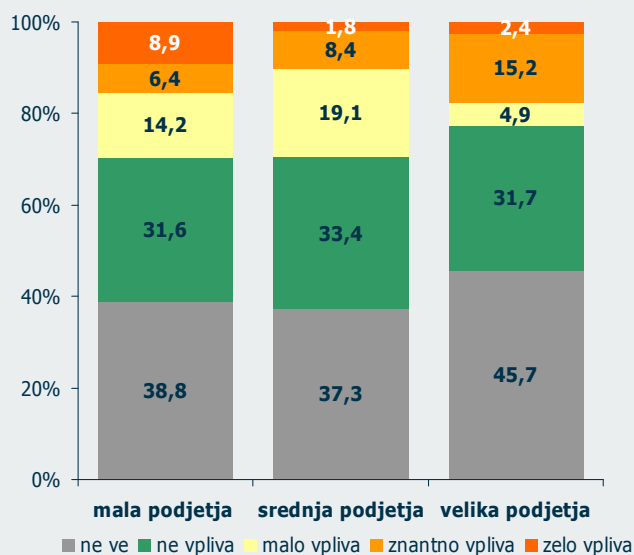
Tudi za korupcijo sodnikov dobra tretjina anketiranih meni, da nima vpliva na poslovanje naših podjetij, vendar pa po drugi strani petina malih podjetij ocenjuje to kot obliko korupcije, ki znatno oziroma zelo vpliva na poslovanje njihovih podjetij.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

92

Korupcija odvetnikov z namenom podkupovanja sodnikov



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	31,6%	33,4%	31,7%	31,8%
malo vpliva	14,2%	19,1%	4,9%	14,5%
znatno vpliva	6,4%	8,4%	15,2%	6,9%
zelo vpliva	8,9%	1,8%	2,4%	7,9%
ne ve, ne more oceniti	38,8%	37,3%	45,7%	38,9%

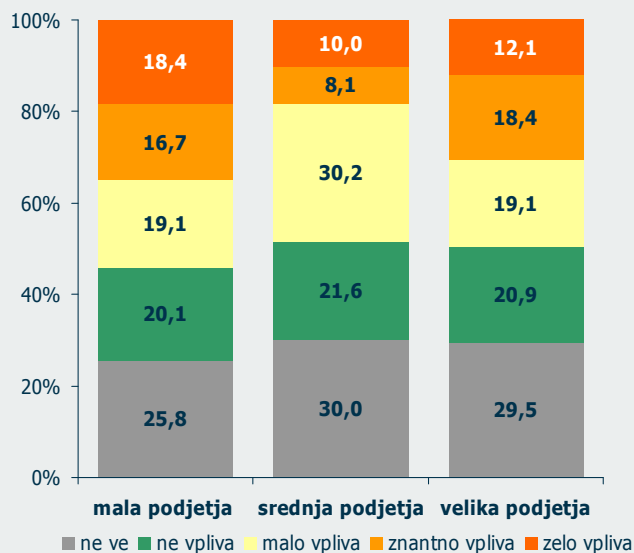
Podobno kot korupcijo sodnikov tudi korupcijo odvetnikov z namenom podkupovanja sodnikov slaba tretjina ocenjuje kot obliko korupcije, ki nima vpliva na poslovanje slovenskih podjetij. Da ima ta oblika korupcije zelo velik vpliv na poslovanje, v največji meri menijo mala podjetja, da ima malo vpliva pa srednja podjetja.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našteje oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

93

Patronaža in nepotizem (nameščanje sorodnikov in prijateljev na uradne položaje)



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	20,1%	21,6%	20,9%	20,3%
malo vpliva	19,1%	30,2%	19,1%	20,3%
znatno vpliva	16,7%	8,1%	18,4%	15,8%
zelo vpliva	18,4%	10,0%	12,1%	17,2%
ne ve, ne more oceniti	25,8%	30,0%	29,5%	26,4%

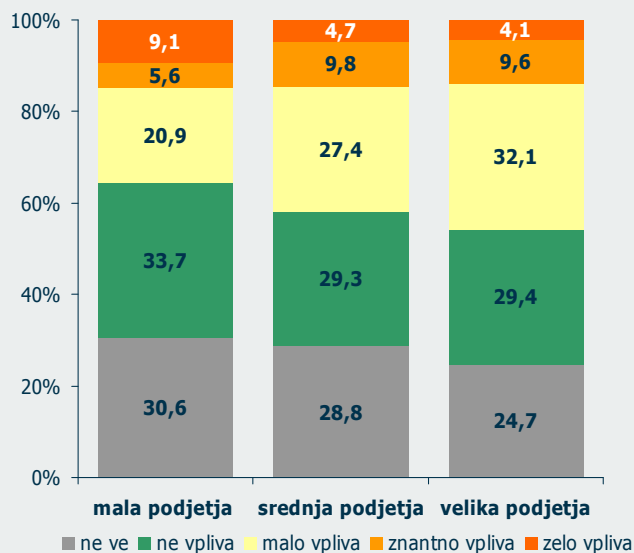
Patronaža in nepotizem (nameščanje sorodnikov in prijateljev na uradne položaje) je oblika korupcije, ki po mnenju vseh anketiranih v največji meri vpliva na poslovanje slovenskih podjetij. Skupno je takega mnenja 17,2% vseh podjetij zajetih v raziskavi. V najmanjši meri se s tem strinjajo srednja podjetja, v največji meri pa mala podjetja.

Vpliv različnih oblik korupcije na delovanje podjetja

Prosimo, ocenite v kolikšnem obsegu spodaj našete oblike korupcije vplivajo na poslovanje vašega podjetja:

94

Finančni prispevki političnim strankam



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
sploh ne vpliva	33,7%	29,3%	29,4%	33,1%
malo vpliva	20,9%	27,4%	32,1%	22,0%
znatno vpliva	5,6%	9,8%	9,6%	6,2%
zelo vpliva	9,1%	4,7%	4,1%	8,5%
ne ve, ne more oceniti	30,6%	28,8%	24,7%	30,2%

Da finančni prispevki političnim strankam sploh ne vplivajo na delovanje podjetij, meni tretjina vseh anketirancev. Kot dejavnik, ki zelo ali znatno vpliva na podjetja, ga ocenjuje 14,7% anketirancev. Ponovno najbolj kritično ocenjujejo vpliv korupcije v obliki dajanja finančnih prispevkov mala podjetja.

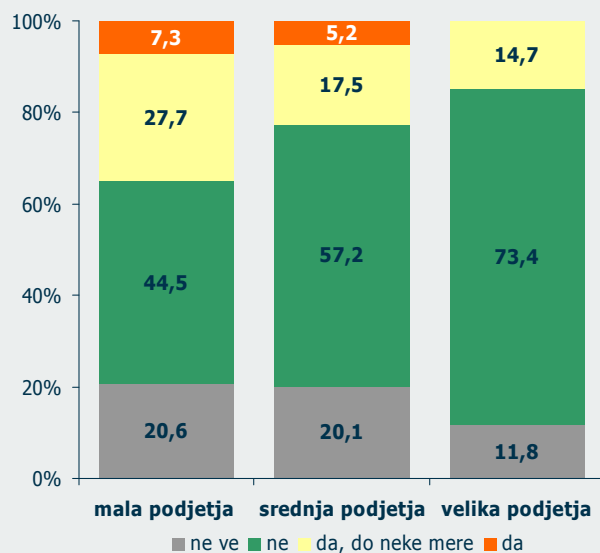
Mnenje o korupciji



Ali menite, da:

95

lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti vašega podjetja?



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
da	7,3%	5,2%	-	6,8%
da, do neke mere	27,7%	17,5%	14,7%	26,2%
ne	44,5%	57,2%	73,4%	46,7%
ne ve	20,6%	20,1%	11,8%	20,3%

Mnenje 46,7% vseh podjetij, ki so sodelovala v raziskavi, je, da korupcija ne pripomore k razvoju in rasti slovenskih podjetij. S tem se v največji meri strinjajo velika podjetja, saj jih tako meni slabe tri četrtine, medtem ko so po drugi strani mala podjetja v največji meri mnenja, da lahko korupcija vsaj do neke mere pripomore k rasti in razvoju podjetja (27,7%).

N=232

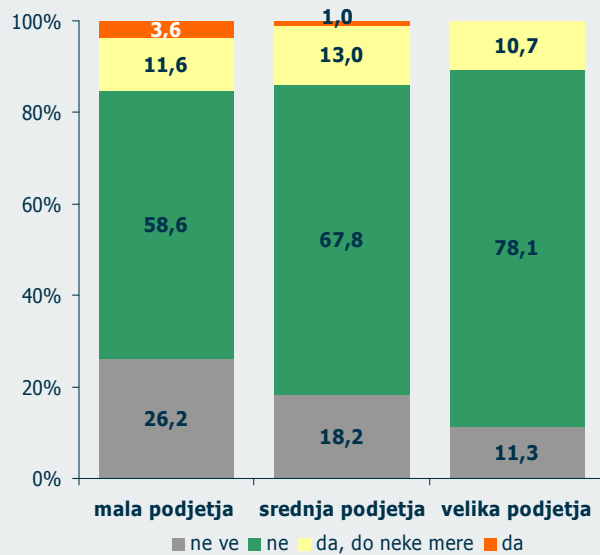
Mnenje o korupciji



Ali menite, da:

96

lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema?



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
da	3,6%	1,0%	-	3,2%
da, do neke mere	11,6%	13,0%	10,7%	11,7%
ne	58,6%	67,8%	78,1%	60,2%
ne ve	26,2%	18,2%	11,3%	24,9%

60,2% vseh anketirancev meni, da korupcija ne pripomore k razvoju in rasti slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema, kar v največji meri navajajo predstavniki velikih podjetij. Da korupcija na splošno vpliva na slovenski ekonomski oziroma gospodarski sistem pa meni 3,2% vprašanih, od tega največ v skupini malih podjetij.

N=232

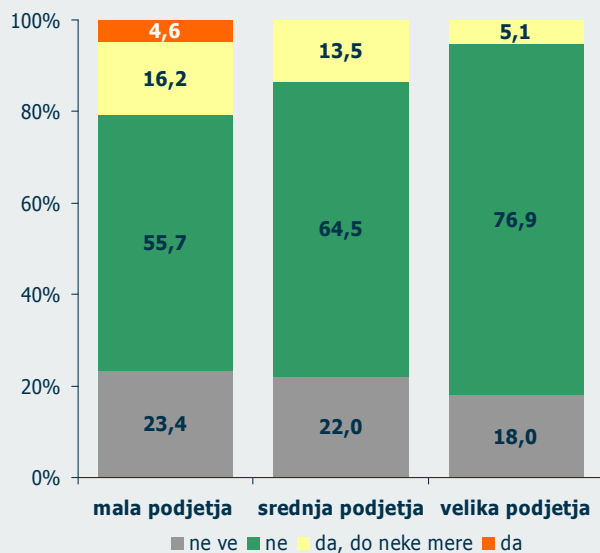
Mnenje o korupciji



Ali menite, da:

97

lahko korupcija pripomore k razvoju in rasti svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema?



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
da	4,6%	-	-	3,9%
da, do neke mere	16,2%	13,5%	5,1%	15,5%
ne	55,7%	64,5%	76,9%	57,3%
ne ve	23,4%	22,0%	18,0%	23,1%

57,3% vseh sodelujočih v raziskavi meni, da korupcija ne pripomore k razvoju in rasti svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema, s čimer se v največji meri strinjajo velika podjetja (76,9%). Da lahko korupcija do neke mere pripomore k razvoju in rasti svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema meni 15,5% anketirancev, kar ponovno v največji meri izražajo anketiranci, ki izhajajo iz malih podjetij.

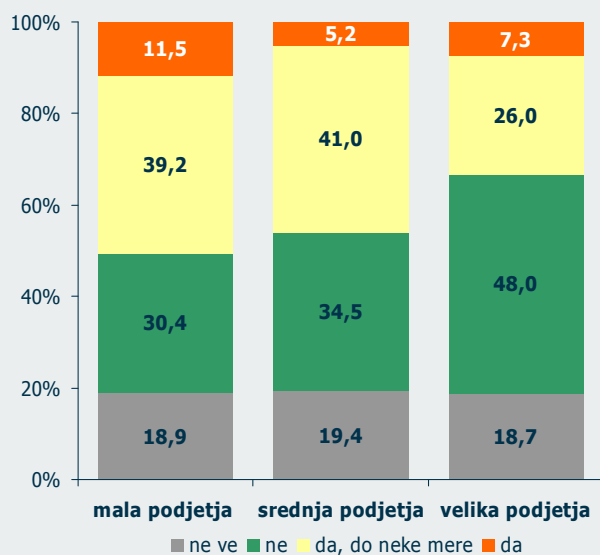
N=232

Mnenje o korupciji

Ali menite, da:

98

je korupcija neizbežen del slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema?



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
da	11,5%	5,2%	7,3%	10,7%
da, do neke mere	39,2%	41,0%	26,0%	39,0%
ne	30,4%	34,5%	48,0%	31,4%
ne ve	18,9%	19,4%	18,7%	18,9%

Korupcijo kot neizbežen oziroma do neke mere neizbežen del slovenskega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema ocenjuje polovica vseh anketiranih. S tem se v največji meri strinjajo mala podjetja (50,7%), v največji meri pa ji ponovno kot poprej nasprotujejo velika podjetja (48,0%).

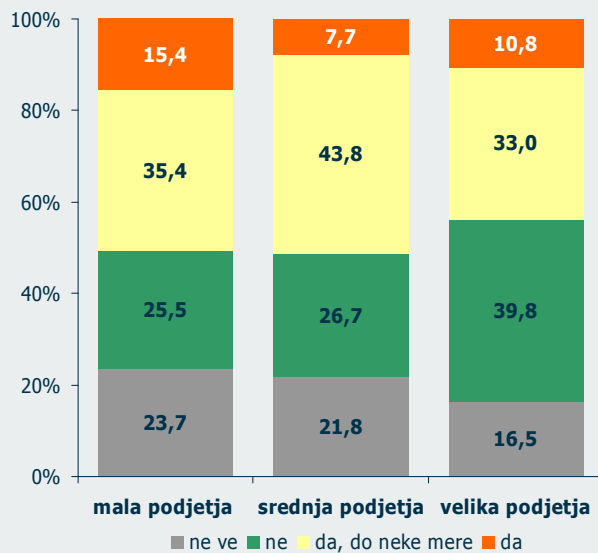
N=232

Mnenje o korupciji

Ali menite, da:

99

je korupcija neizbežen del svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema?



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
da	15,4%	7,7%	10,8%	14,4%
da, do neke mere	35,4%	43,8%	33,0%	36,3%
ne	25,5%	26,7%	39,8%	26,0%
ne ve	23,7%	21,8%	16,5%	-

Da je korupcija neizbežen del svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema, se ponovno v največji meri strinjajo mala podjetja (15,4%), medtem ko jim velika podjetja prav tako ponovno v največji meri nasprotujejo (39,8%).

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE



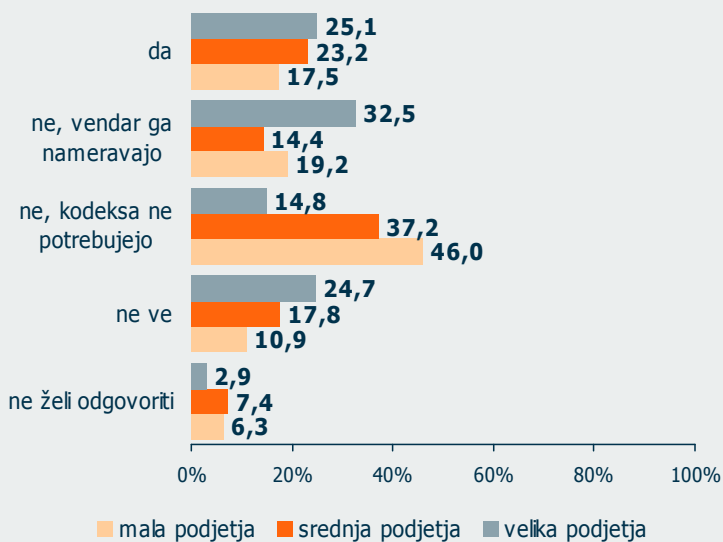
E3 Etični kodeks

Sprejetje etičnega kodeksa v podjetji



Ali ste v vašem podjetju sprejeli etični kodeks?

101



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
da	17,5%	23,2%	25,1%	18,4%
ne, vendar ga nameravajo	19,2%	14,4%	32,5%	19,1%
ne, kodeksa ne potrebujejo	46,0%	37,2%	14,8%	44,1%
ne ve	10,9%	17,8%	24,7%	12,1%
ne želi odgovoriti	6,3%	7,4%	2,9%	6,3%

18,4% vseh anketiranih ima v podjetju že sprejet etični kodeks, od tega najpogosteje v srednjih in velikih podjetjih. Mala podjetja v največji meri navajajo, da etičnega kodeksa ne nameravajo sprejeti, ker ga ne potrebujejo.

N=232

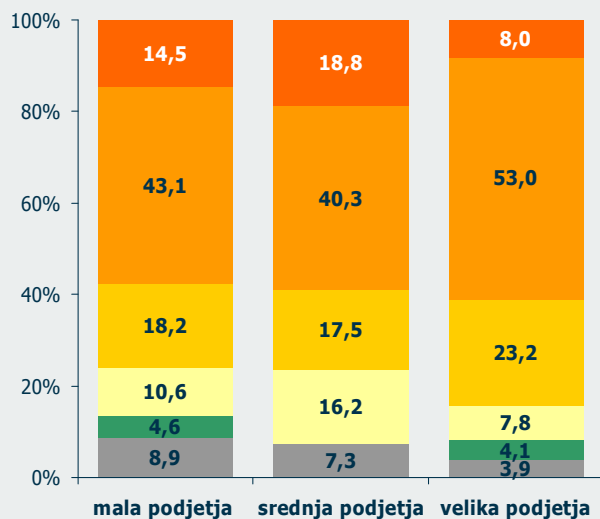
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

102

Etično izobraževanje menedžerjev in podjetnikov na področju poslovne etike



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo učinkovito	14,5%	18,8%	8,0%	14,8%
učinkovito	43,1%	40,3%	53,0%	43,1%
niti učinkovito niti neučinkovito	18,2%	17,5%	23,2%	18,3%
neučinkovito	10,6%	16,2%	7,8%	11,2%
zelo neučinkovito	4,6%	-	4,1%	4,0%
ne ve, ne more oceniti	8,9%	7,3%	3,9%	8,6%

Etično izobraževanje menedžerjev in podjetnikov na področju poslovne etike je po mnenju 57,9% vseh anketirancev zelo učinkovit oziroma učinkovit predlog za izboljšanje stanja poslovne etike v Sloveniji. Kot zelo učinkovit oziroma učinkovit predlog ga v največji meri ocenjujejo velika podjetja (53,0%), kot neučinkovitega pa srednja podjetja (16,2%).

N=232

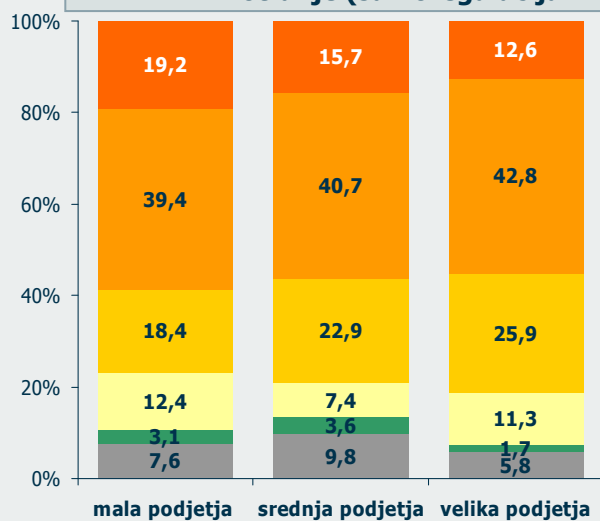
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

103

Vzpostavitev učinkovitejše zunanje (inšpekcijske in revizijske službe) in notranje (samoregulacija znotraj podjetij) kontrole menedžmenta



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo učinkovito	19,2%	15,7%	12,6%	18,6%
učinkovito	39,4%	40,7%	42,8%	39,7%
niti učinkovito niti neučinkovito	18,4%	22,9%	25,9%	19,1%
neučinkovito	12,4%	7,4%	11,3%	11,8%
zelo neučinkovito	3,1%	3,6%	1,7%	3,1%
ne ve, ne more oceniti	7,6%	9,8%	5,8%	7,8%

Vzpostavitev učinkovitejše zunanje (inšpekcijske in revizijske službe) in notranje (samoregulacija znotraj podjetij) kontrole menedžmenta kot zelo učinkovit oziroma učinkovit predlog izboljšanja stanja poslovne etike ocenjuje 58,3% vseh anketirancev. Delež je med vsemi tremi skupinami podjetij relativno podoben in se giblje okoli 56%.

N=232

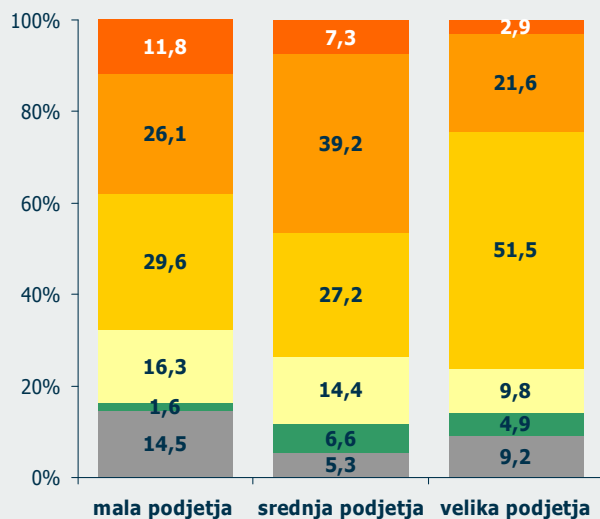
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

104

Zaostritev regulative



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo učinkovito	11,8%	7,3%	2,9%	11,0%
učinkovito	26,1%	39,2%	21,6%	27,5%
niti učinkovito niti neučinkovito	29,6%	27,2%	51,5%	30,0%
neučinkovito	16,3%	14,4%	9,8%	15,9%
zelo neučinkovito	1,6%	6,6%	4,9%	2,3%
ne ve, ne more oceniti	14,5%	5,3%	9,2%	13,4%

Predlog zaostritev regulative je v primerjavi s prejšnjima predlogoma med podjetji nekoliko slabše sprejet, saj ga kot zelo učinkovitega oziroma učinkovitega ocenjuje 38,5% anketirancev (s prejšnjima dvema predlogoma se strinja več kot polovica anketiranih). Predlog kot zelo neučinkovit v največji meri ocenjujejo srednja podjetja (6,6%), kot zelo učinkovitega pa mala podjetja (11,8%).

N=232

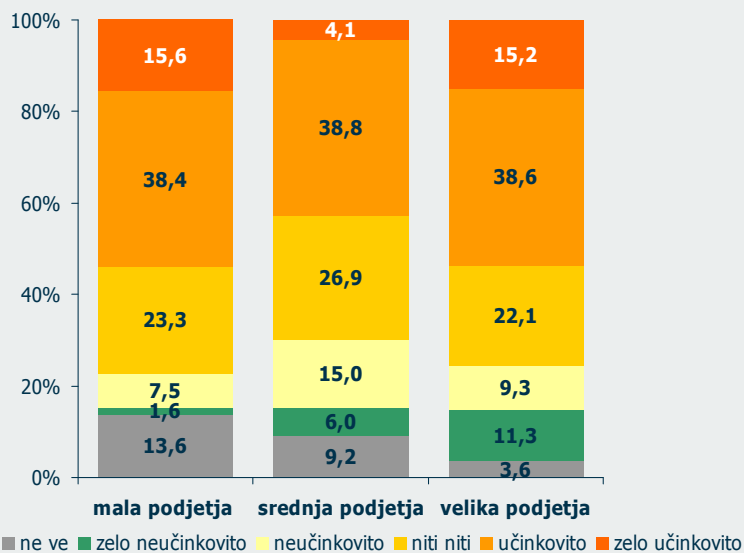
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

105

Spontana sprememba pravil delovanja v podjetjih



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo učinkovito	15,6%	4,1%	15,2%	14,3%
učinkovito	38,4%	38,8%	38,6%	38,4%
niti učinkovito niti neučinkovito	23,3%	26,9%	22,1%	23,7%
neučinkovito	7,5%	15,0%	9,3%	8,4%
zelo neučinkovito	1,6%	6,0%	11,3%	2,4%
ne ve, ne more oceniti	13,6%	9,2%	3,6%	12,8%

Okoli 38% anketirancev iz vseh treh skupin podjetij ocenjuje spontano spremembo pravil delovanja v podjetjih kot učinkovit ukrep za izboljšanje stanja poslovne etike v slovenskem gospodarstvu. Kot neučinkovito jo v največji meri ocenjujejo velika podjetja, kjer je to mnenje izrazilo 11,3% anketirancev.

N=232

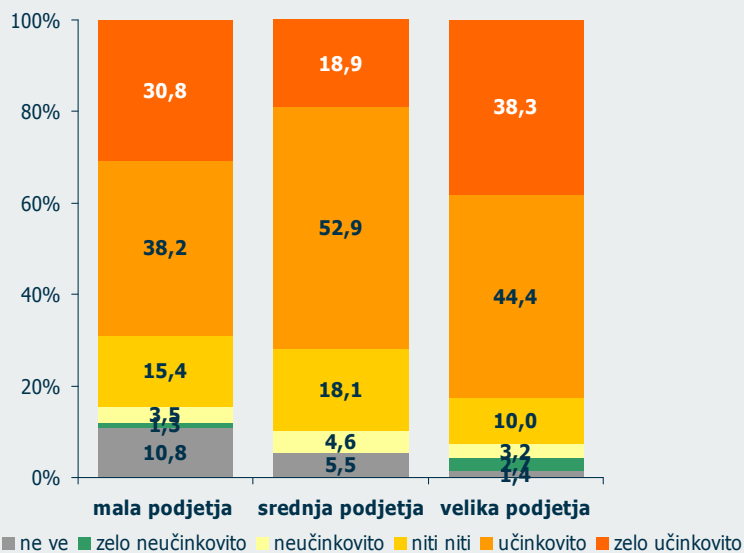
Ocenjevanje predlogov za izboljšanje stanja poslovne etike



Kako bi se stanje poslovne etike pri nas lahko izboljšalo. Predstavljamo vam nekaj predlogov, vas pa naprošamo, da na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako učinkoviti se vam zdijo ti predlogi:

106

Aktivno uvajanje etične klime v podjetjih



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
zelo učinkovito	30,8%	18,9%	38,3%	29,7%
učinkovito	38,2%	52,9%	44,4%	40,0%
niti učinkovito niti neučinkovito	15,4%	18,1%	10,0%	15,6%
neučinkovito	3,5%	4,6%	3,2%	3,6%
zelo neučinkovito	1,3%	-	2,7%	1,2%
ne ve, ne more oceniti	10,8%	5,5%	1,4%	9,9%

Aktivno uvajanje etične klime v podjetjih je od vseh podanih predlogov med anketiranci najboljše sprejeto. Kot zelo učinkovitega oziroma učinkovitega ga namreč ocenjuje kar 69,7% vseh anketirancev, od tega v največji meri velika podjetja.

N=232

GfK

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

E4

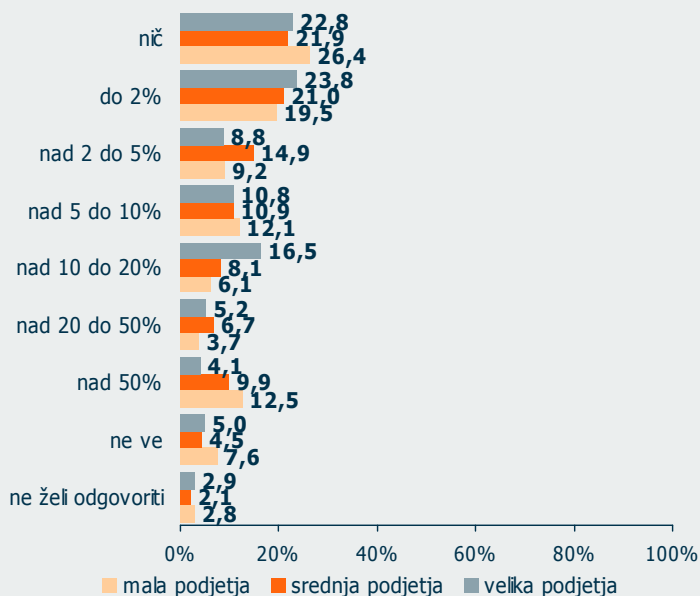
Javni razpisi

Delež letne prodaje izdelkov in storitev javnemu sektorju



Kolikšen delež vaših letnih prihodkov podjetja predstavlja prodaja izdelkov oziroma storitev javnemu sektorju?

108



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
nič	26,4%	21,9%	22,8%	25,8%
do 2%	19,5%	21,0%	23,8%	19,8%
nad 2 do 5%	9,2%	14,9%	8,8%	9,8%
nad 5 do 10%	12,1%	10,9%	10,8%	11,9%
nad 10 do 20%	6,1%	8,1%	16,5%	6,6%
nad 20 do 50%	3,7%	6,7%	5,2%	4,1%
nad 50%	12,5%	9,9%	4,1%	12,0%
ne ve	7,6%	4,5%	5,0%	7,2%
ne želi odgovoriti	2,8%	2,1%	2,9%	2,8%

Dobra četrtina vseh anketirancev je ocenila, da njihovi izdelki oziroma storitve niso namenjene javnemu sektorju. Slaba petina pa ocenjuje, da predstavlja prodaja njihovih izdelkov oziroma storitev javnemu sektorju do 2% delež letnih prihodkov podjetja. 12,5% malih podjetij je ocenila, da predstavlja prodaja javnemu sektorju več kot polovico njihovih letnih prihodkov. Srednjih podjetij, ki bi bila v veliki meri odvisna od prodaje javnemu sektorju (prodaja javnemu sektorju predstavlja več kot 50% letnih prihodkov podjetja), je 9,9%, velikih pa 4,1%.

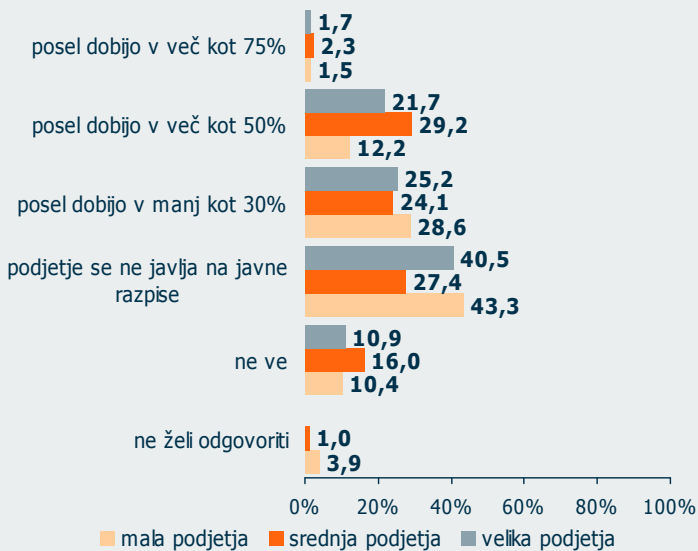
N=232

Uspešnost javljanja podjetij na javne razpise



Veliko podjetij se javlja na javne razpise. Kako uspešno je vaše podjetje pri javnih razpisih?

109



	mała podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
posel dobijo v več kot 75%	1,5%	2,3%	1,7%	1,6%
posel dobijo v približno 50%	12,2%	29,2%	21,7%	14,4%
posel dobijo v manj kot 30%	28,6%	24,1%	25,2%	28,0%
podjetje se ne javlja na javne razpise	43,3%	27,4%	40,5%	41,5%
ne ve	10,4%	16,0%	10,9%	11,0%
ne želi odgovoriti	3,9%	1,0%	-	3,5%

41,5% podjetij, ki so sodelovala v raziskavi, se ne javlja na javne razpise. Dobra četrtnina vseh anketirancev ocenjuje, da v kolikor se javijo na javne razpise, dobijo posel v več kot 30% primerov.

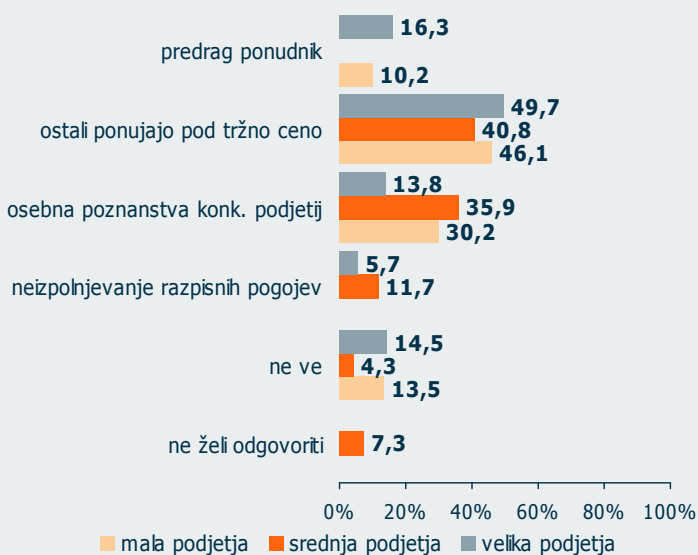
N=232

Razlog za neuspešnost podjetja na javnih razpisih



Kaj je po vašem mnenju glavni razlog, da niste izbrani na javnih razpisih?

110



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
predrag ponudnik	10,2%	-	16,3%	9,3%
ostali ponujajo pod tržno ceno	46,1%	40,8%	49,7%	45,7%
osebna poznanstva konkurenčnih podjetij	30,2%	35,9%	13,8%	30,4%
slabe reference	-	-	-	-
pomanjkljiva in slabo izpolnjena dokumentacija	-	-	-	-
neizpolnjevanje razpisnih pogojev	-	11,7%	5,7%	1,3%
ne ve, ne more oceniti	13,5%	4,3%	14,5%	12,7%
ne želi odgovoriti	-	7,3%	-	0,7%

Skoraj polovica anketirancev svojo neuspešnost na javnih razpisih utemeljujejo predvsem s tem, da ostali ponudniki, ki se javljajo na javne razpise, svoje izdelke oziroma storitve ponujajo pod tržno ceno. To v največji meri izražajo velika podjetja (49,7%). Temu sledijo osebna poznanstva konkurenčnih podjetij, ki jih je kot razlog za svojo neuspešnost na javnih razpisih navedlo 30,4% vseh anketirancev.

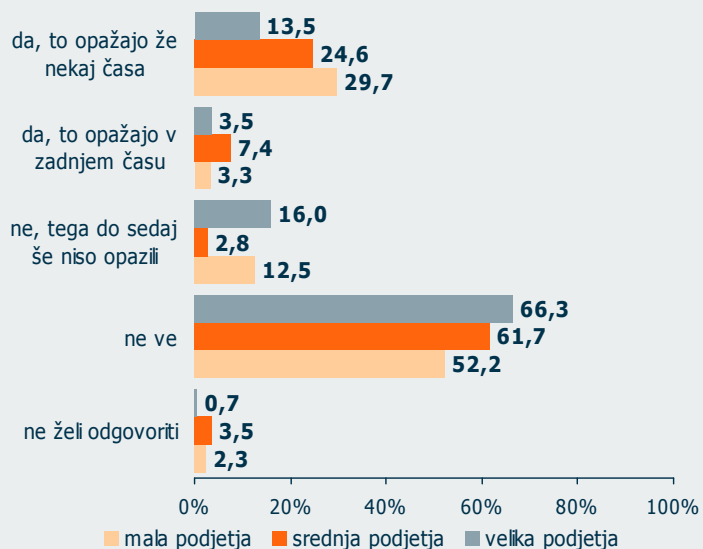
Osnova samo tista podjetja, ki se javljajo na javne razpise; N=65

Izbira naročnikov na javnih razpisih



Ali ste pri svojem delu zasledili, da se na tistih razpisih, na katerih niste izbrani, naročniki najpogosteje kot najugodnejše izberejo večkrat zapored iste ponudnike-dobavitelje?

111



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
da, to opažajo že nekaj časa	29,7%	24,6%	13,5%	28,7%
da, to opažajo v zadnjem času	3,3%	7,4%	3,5%	3,3%
ne, tega do sedaj še niso opazili	12,5%	2,8%	16,0%	11,5%
ne ve	52,2%	61,7%	66,3%	53,7%
ne želi odgovoriti	2,3%	3,5%	0,7%	2,4%

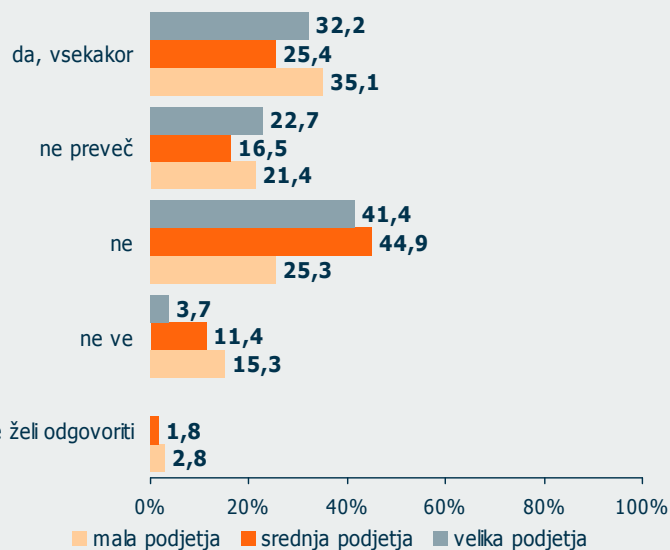
Večina podjetij nima mnenja o tem, da bi bila na razpisih pogosto izbrana ista podjetja oziroma dobavitelji. 28,7% vseh podjetij to opaža že nekaj časa, za velika podjetja pa velja, da tega do sedaj še niso opazili.

N=232

Povečanje tržnega deleža v primeru večje uspešnosti na javnih razpisih

Ali bi se vaš tržni delež bistveno povečal, če bi bili na javnih razpisih uspešnejši?

112



	mala podjetja	srednja podjetja	velika podjetja	SKUPAJ
da, vsekakor	35,1%	25,4%	32,2%	34,0%
ne preveč	21,4%	16,5%	22,7%	20,9%
ne	25,3%	44,9%	41,4%	28,0%
ne ve	15,3%	11,4%	3,7%	14,6%
ne želi odgovoriti	2,8%	1,8%	-	2,6%

Delež anketirancev, ki meni, da bi se tržni delež podjetja bistveno povečal v primeru večje uspešnosti pri javnih razpisih, je največji pri malih podjetjih (35,1%). Nasprotno nekaj več kot 40% srednjih in velikih podjetja meni, da se v primeru večje uspešnosti na javnih razpisih, njihov tržni delež ne bi bistveno povečal.